

Instytut Rozwoju Gospodarczego

**SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE**

Elżbieta Adamowicz
Konrad Walczyk

**KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE
LUTY 2017**

PL ISSN 2392-3687

Badanie okresowe nr 341

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz),
Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, Janusz Stacewicz, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)
Elżbieta Adamowicz
Małgorzata Krypa

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa
www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną
Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2017

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 341. W badaniu uczestniczyły 284 przedsiębiorstwa. Metodyka badania koniunktury opisana jest na stronie:

<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	7
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	7
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	9
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE.....	10
	1) Produkcja	10
	2) Zamówienia	12
	3) Zamówienia eksportowe	14
	4) Zapasy wyrobów gotowych.....	16
	5) Ceny	18
	6) Zatrudnienie	20
	7) Sytuacja finansowa	22
	8) Ogólna sytuacja gospodarki	24
	9) Produkcja na eksport	26
	10) Konkurencyjność wyrobów na rynkach zagranicznych	28
	11) Korzyści z produkcji na eksport.....	30
	12) Przeciętny koszt produkcji	32
III.	SUMMARY	34

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W lutym wartość ogólnego wskaźnika koniunktury zwiększyła się w skali miesiąca o 4,4 pkt. Obecna wartość wskaźnika, -1,9 pkt., jest wyższa od wartości sprzed roku o 4,2 pkt. Dla sektora prywatnego wartość wskaźnika koniunktury wzrosła w ciągu miesiąca o 4,4 pkt. i wynosi -2,4 pkt. Jest wyższa niż przed rokiem o 4,8 pkt. Dla sektora publicznego wartość wskaźnika zwiększyła się o 9,6 pkt. do poziomu +6,8 pkt. Jest wyższa od wartości sprzed roku o 3,7 pkt.

2. W przekroju według wielkości przedsiębiorstwa niewielkie pogorszenie się koniunktury odnotowano tylko w grupie przedsiębiorstw dużych, zatrudniających od 251 do 500 pracowników. W pozostałych grupach miała miejsce poprawa koniunktury. Największy przyrost wartości wskaźnika (o 14,7 pkt.) zanotowały przedsiębiorstwa zatrudniające ponad 500 pracowników. Dla tej grupy wskaźnik obrał najwyższą wartość, +7,6 pkt. Najniższą wartość, -5,2 pkt. wskaźnik przyjął dla przedsiębiorstw najmniejszych, zatrudniających nie więcej niż 50 pracowników.

3. W przekroju według głównych grup produktowych pogorszenie się koniunktury miało miejsce w dwóch grupach przedsiębiorstw: producentów trwałych (silniejsze) i nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (słabsze). Dla tej pierwszej grupy przedsiębiorstw wskaźnik przyjął najniższą wartość, -15,3 pkt. Największy wzrost wartości wskaźnika, o 15,6 pkt., nastąpił w produkcji dóbr inwestycyjnych. Dla tej grupy wskaźnik przyjął również wartość najwyższą, +7,8 pkt.

4. W przekroju regionalnym pogorszenie się koniunktury odnotowano w sześciu województwach: lubelskim, lubuskim, małopolskim, mazowieckim, podlaskim, i warmińsko-mazurskim. W pozostałych województwach nastąpiła poprawa koniunktury. Największe pogorszenie się koniunktury miało miejsce w województwach: mazowieckim (spadek wartości wskaźnika IRGIND o 15,9 pkt.) i lubelskim (o 14,5 pkt.), a największa poprawa w województwach: pomorskim (o 29,3 pkt.) i łódzkim (o 16,6 pkt.). Najwyższą wartość, +16,7 pkt., wskaźnik koniunktury przyjął dla województwa opolskiego, a najniższą, -22,3 pkt., dla województwa mazowieckiego.

5. W lutowym badaniu odnotowano wzrost zarówno wartości wskaźnika koniunktury jak i sald bilansowych większości pytań ankiety, zarówno w skali miesiąca jak i roku. Mimo to w dalszym ciągu salda przyjmują wartość ujemną. Poprawę koniunktury odnotowano w obu sektorach własnościowych. W dalszym ciągu przewidywania na najbliższe miesiące są optymistyczne. Należy zatem oczekiwać dalszej poprawy koniunktury w przemyśle przetwórczym w nadchodzących miesiącach, zwłaszcza że oddziaływanie czynników sezonowych będzie korzystne.

6. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji zwiększyła się w porównaniu ze styczniem 2017 r. o 6,2 pkt. i wynosi obecnie -6,0 pkt. Jest wyższa od wartości sprzed roku o 3,1 pkt. Wzrost wartości salda odnotowano zarówno dla firm prywatnych jak i publicznych. Największy wzrost produkcji zanotowały przedsiębiorstwa wytwarzające półprodukty (wzrost wartości salda o 19,9 pkt.), a największy spadek – producenci dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 10,8 pkt.). Przewidywania na najbliższe miesiące są zgodne – firmy spodziewają się wzrostu poziomu produkcji.

7. W ciągu miesiąca wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień zwiększyła się o 7,5 pkt. Obecnie wynosi -14,9 pkt. i jest wyższa od wartości sprzed roku o 4,4 pkt. Wzrost wartości salda zanotowano dla obu sektorów własnościowych. Największy wzrost zamówień miał miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych (wzrost wartości salda o 16,0 punktów), a największy spadek w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 3,1 pkt.). Firmy przewidują wzrost wielkości zamówień w nadchodzących miesiącach.

8. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień eksportowych zwiększyła się względem stycznia aż o 18,2 pkt. Wzrost wartości salda w skali roku również był znaczny i wyniósł 11,9 pkt. Obecna wartość salda wynosi -3,1 pkt. Wzrost wartości salda zanotowano dla firm z obu sektorów własnościowych. Największy wzrost zamówień eksportowych miał miejsce w produkcji półproduktów (wzrost wartości salda aż o 27,4 pkt.), a spadek nastąpił tylko w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 1,0 punkt). Oczekiwania na najbliższe miesiące są odmienne. Firmy prywatne przewidują wzrost zamówień eksportowych, zaś przedsiębiorstwa publiczne, które w lutym odnotowały znacznie większy wzrost zamówień niż firmy prywatne, spodziewają się ich dużego spadku.

9. Rosną zapasy. Wartość salda odpowiedzi na to pytanie zwiększyła się w ciągu miesiąca o 2,8 pkt., z poziomu -2,0 pkt. do wysokości 0,8 pkt. Jest jednak niższa od wartości sprzed roku o 7,5 pkt. Największy wzrost zapasów miał miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych (wzrost wartości salda o 12,6 pkt.), a spadek zanotowano jedynie w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 4,4 pkt.). Przetwórcy spodziewają się spadku zapasów w kolejnych miesiącach.

10. Rosną również ceny wyrobów gotowych. Obecna wartość salda, +9,7 pkt., jest wyższa od wartości sprzed miesiąca o 2,2 pkt., a od wartości sprzed roku o 19,1 pkt. O wzroście cen informują firmy publiczne i prywatne. W tych pierwszych był on większy niż w drugich, choć mniejszy niż przed miesiącem. Wzrost cen miał miejsce wyłącznie w produkcji półproduktów (wartość salda zwiększyła się o 11,6 pkt.). Ceny producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku nie zmieniły się. Spadek cen odnotowali producenci dóbr inwestycyjnych – większy (wartość salda obniżyła się o 12,2 pkt.) – i nietrwałych dóbr konsumpcyjnych – mniejszy (o 4,3 pkt.). Oczekiwania na najbliższe miesiące są zgodne – firmy przewidują wzrost cen w nadchodzących miesiącach, choć mniejszy od zanotowanego w lutym.

11. Saldo odpowiedzi na pytanie o wielkość zatrudnienia przyjęło wartość dodatnią, +4,0 pkt., wyższą niż przed miesiącem o 6,9 pkt. W ciągu roku wartość ta wzrosła o 7,7 pkt. Wzrost zatrudnienia odnotowano zarówno w firmach prywatnych jak i publicznych. Największy wzrost zatrudnienia miał miejsce w produkcji półproduktów (wartość salda zwiększyła się o 12,7 pkt.), a największy spadek w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 2,4 pkt.). Według przewidywań ankietowanych w zbliżającym się okresie zatrudnienie będzie dalej rosnąć, ale wolniej niż dotąd.

12. Pomimo ogólnej poprawy sytuacja finansowa przedsiębiorstw pogorszyła się. Wartość salda wynosi -15,8 pkt. i jest niższa od wartości sprzed miesiąca o 4,3 pkt. W ciągu roku wartość salda zmniejszyła się o 1,1 pkt. Największe pogorszenie się sytuacji finansowej miało miejsce w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (spadek wartości salda o 18,8 pkt.), a poprawę zanotowały tylko przedsiębiorstwa zajmujące się wytwarzaniem półproduktów (o 5,3 pkt.). Firmy spodziewają się pewnej poprawy ich sytuacji finansowej w najbliższych miesiącach.

13. Po poprawie w grudniu 2016 r. i styczniu br. w lutym ponownie pogorszyły się oceny sytuacji ogólnogospodarczej w kraju. Saldo zmniejszyło swoją wartość o 1,8 pkt. do poziomu -17,9 pkt. Jest ona niższa do wartości sprzed roku również o 1,8 pkt. Tylko firmy publiczne lepiej oceniają stan gospodarki niż przed miesiącem. Największy spadek wartości salda odnotowano dla produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 16,2 pkt.), zaś wzrost tylko dla producentów dóbr inwestycyjnych (o 10,2 pkt.). Ankietowane przedsiębiorstwa spodziewają się, że ogólna sytuacja gospodarcza kraju pogorszy się w nadchodzących miesiącach (choć w mniejszym stopniu niż w lutym).

14. W ciągu kwartału o 10,7 pkt. zwiększyła się wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji na eksport. Pozostaje ona jednak ujemna i wynosi -1,3 pkt. Jest wyższa od

wartość za I kwartał 2016 r. o 4,5 pkt. Wzrost wartości salda odnotowano dla firm prywatnych i publicznych. Firmy spodziewają się niewielkiego spadku produkcji na eksport w kolejnym kwartale, mniejszego niż w lutym.

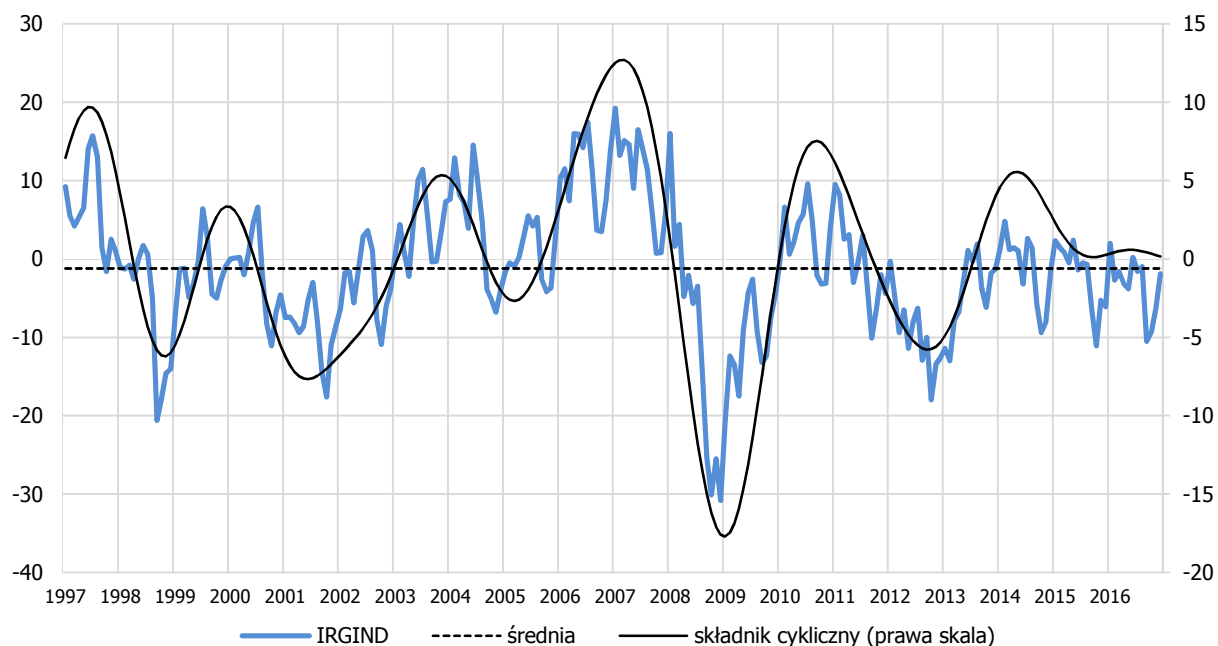
15. Pogorszyła się konkurencyjność polskich towarów na rynkach zagranicznych. Wartość salda zmniejszyła się o 4,8 pkt. w ciągu kwartału. Prognozowany jest spadek konkurencyjności eksportu w następnym kwartale, choć mniejszy od zanotowanego w lutowym badaniu.

16. Spadkowi konkurencyjności na polskich towarów na rynkach zagranicznych towarzyszy obniżenie się korzyści z eksportu w porównaniu do korzyści z produkcji na rynek krajowy. Saldo odpowiedzi na to pytanie zmniejszyło swoją wartość o 5,1 pkt. w skali kwartału i w zgodnej opinii przedsiębiorstw z obu sektorów własnościowych tendencja ta utrzyma się w kolejnym okresie.

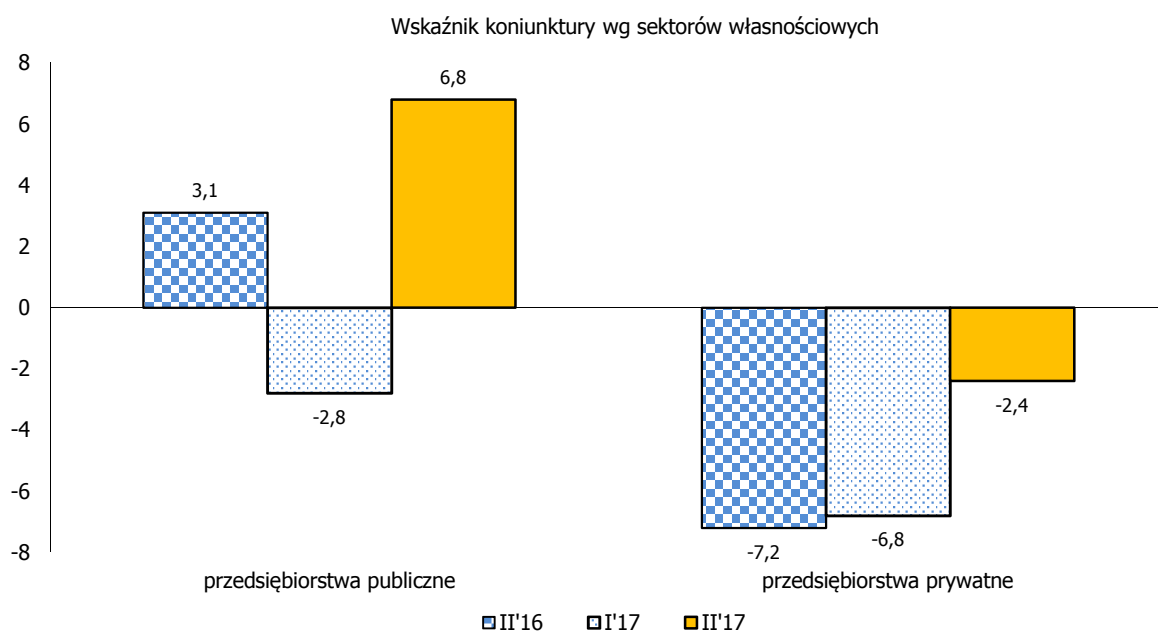
17. Zwiększył się, i to znacznie, przeciętny koszt produkcji. W skali kwartału wartość salda wzrosła o 14,6 pkt. do wysokości +51,5 pkt. W skali roku wzrost wyniósł aż 29,0 pkt. Firmy spodziewają się dalszego wzrostu kosztów produkcji, choć w mniejszym tempie od dotychczasowego.

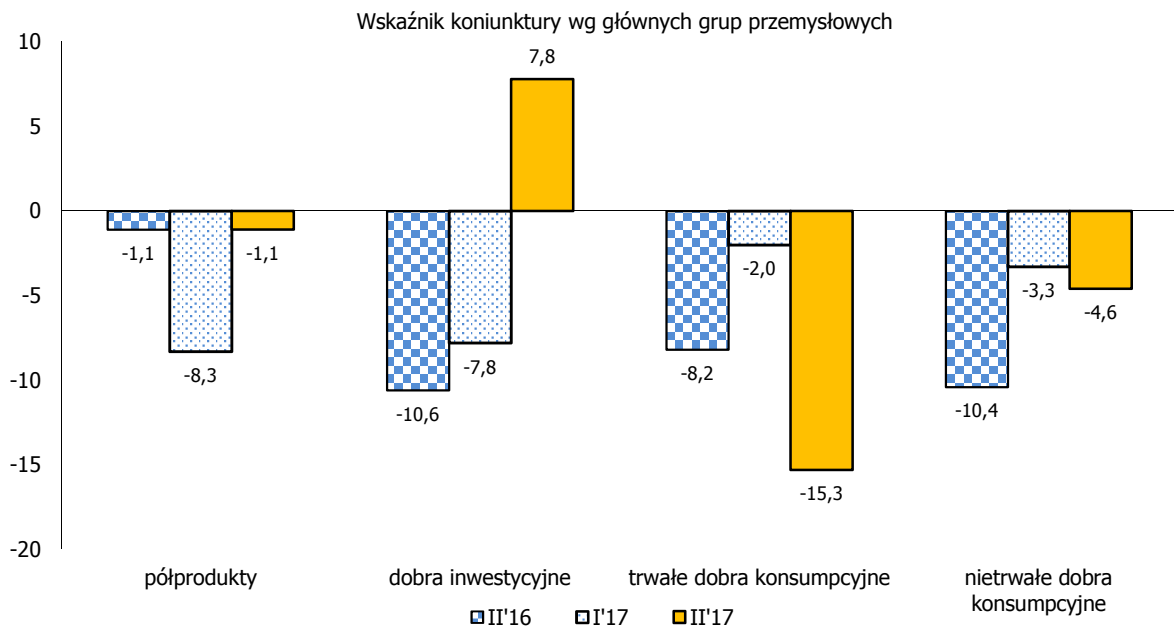
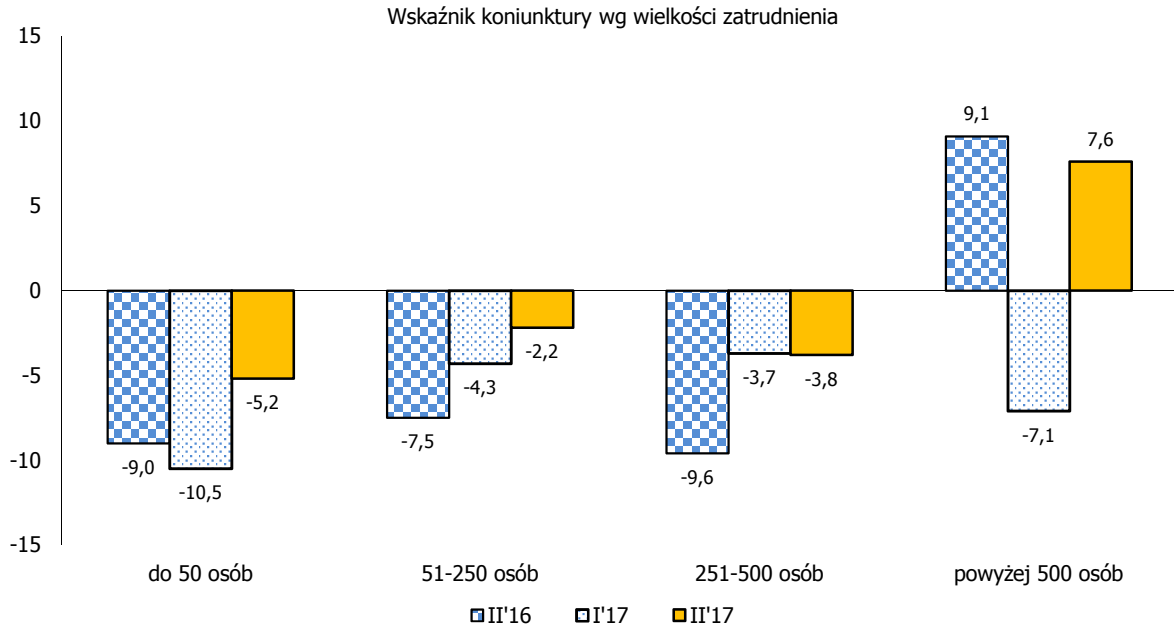
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

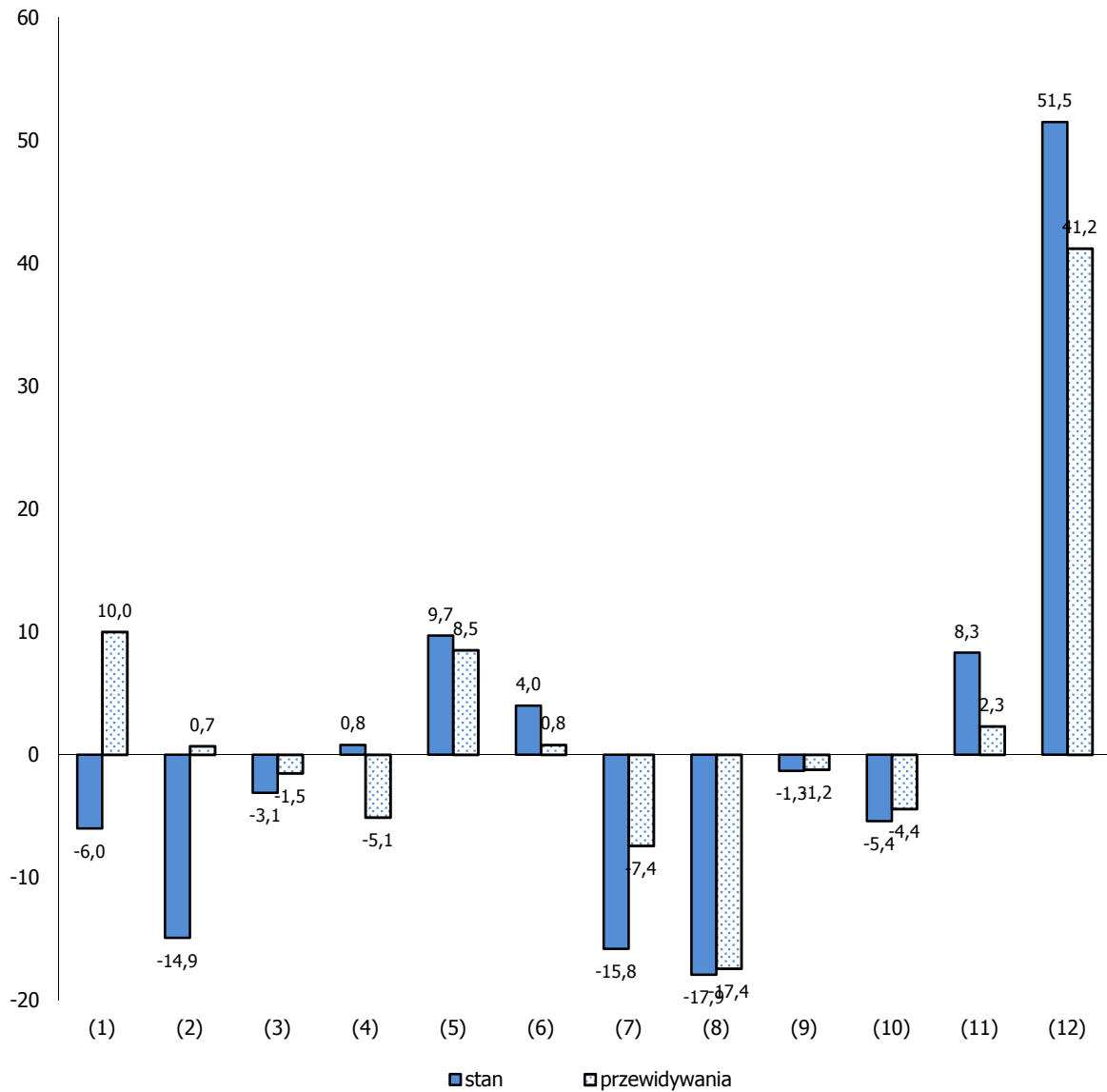

składowe salda	II'16	X'16	XI'16	XII'16	I'17	II'17
1. wielkość produkcji – przewidywania	9,3	1,3	-14,9	-10,6	1,6	10,0
2. wielkość zamówień – stan	-19,3	-8,3	-14,4	-14,0	-22,4	-14,9
3. zapasy - stan	8,3	-3,9	2,3	3,4	-2,0	0,8
wskaźnik koniunktury (IRGIND): $(1.+2.-3.)/3$	-6,1	-1,0	-10,5	-9,3	-6,3	-1,9

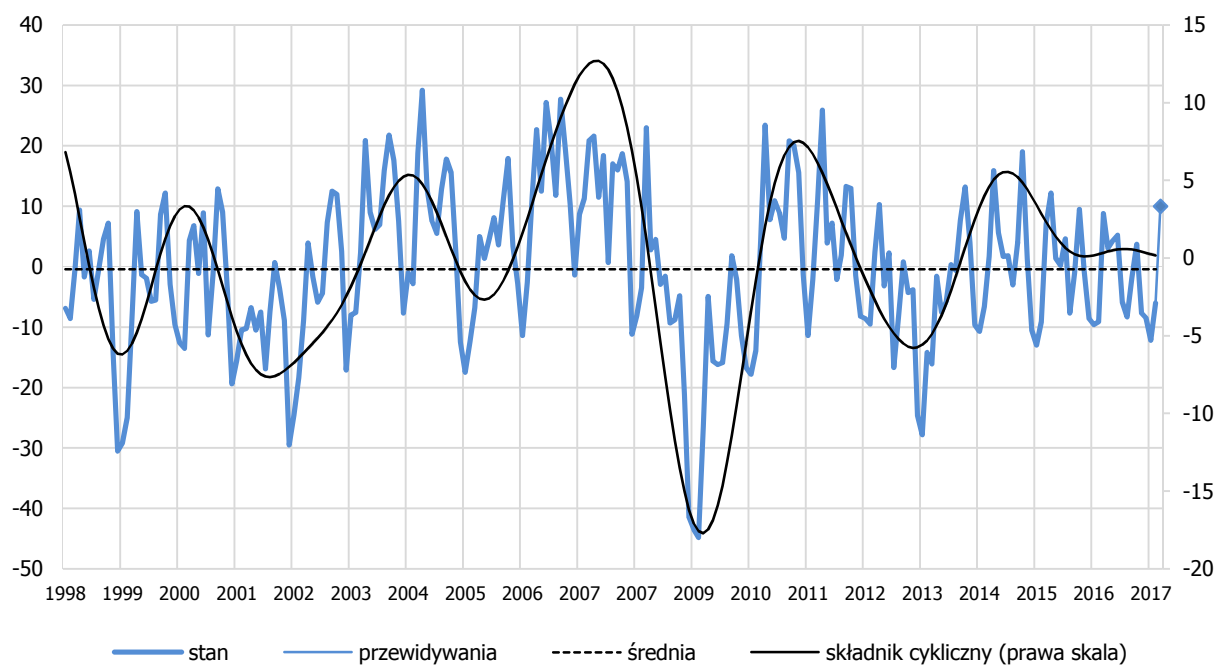
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

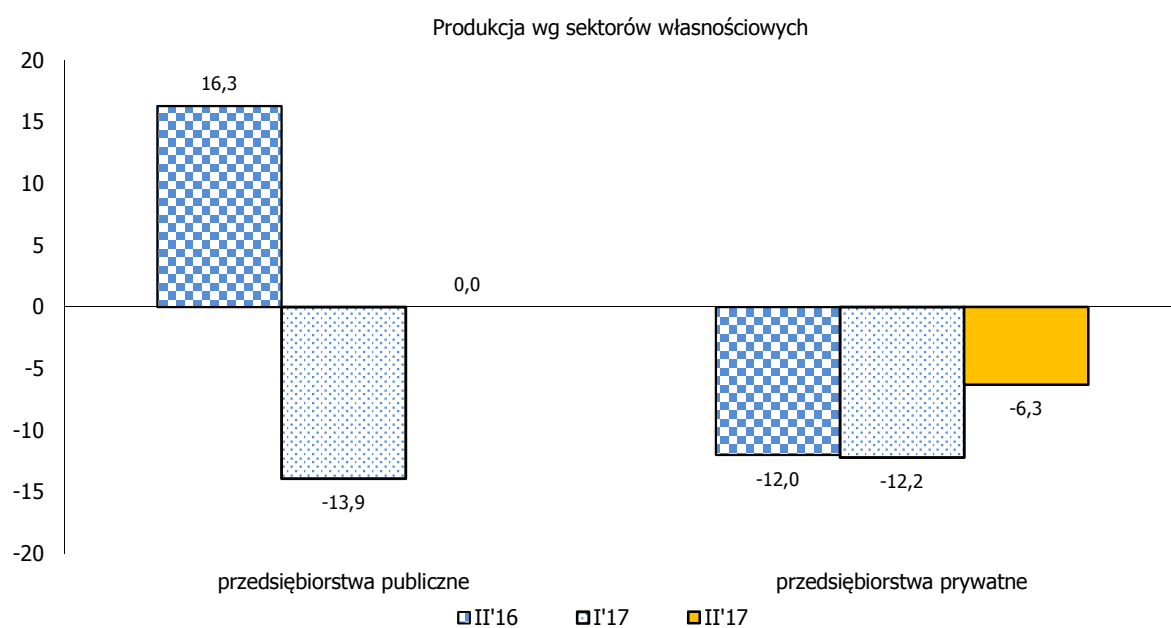
- (1) produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej
- (9) produkcja eksportowa
- (10) konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych
- (11) korzyści z produkcji eksportowej/korzyści z produkcji krajowej
- (12) przeciętny koszt produkcji

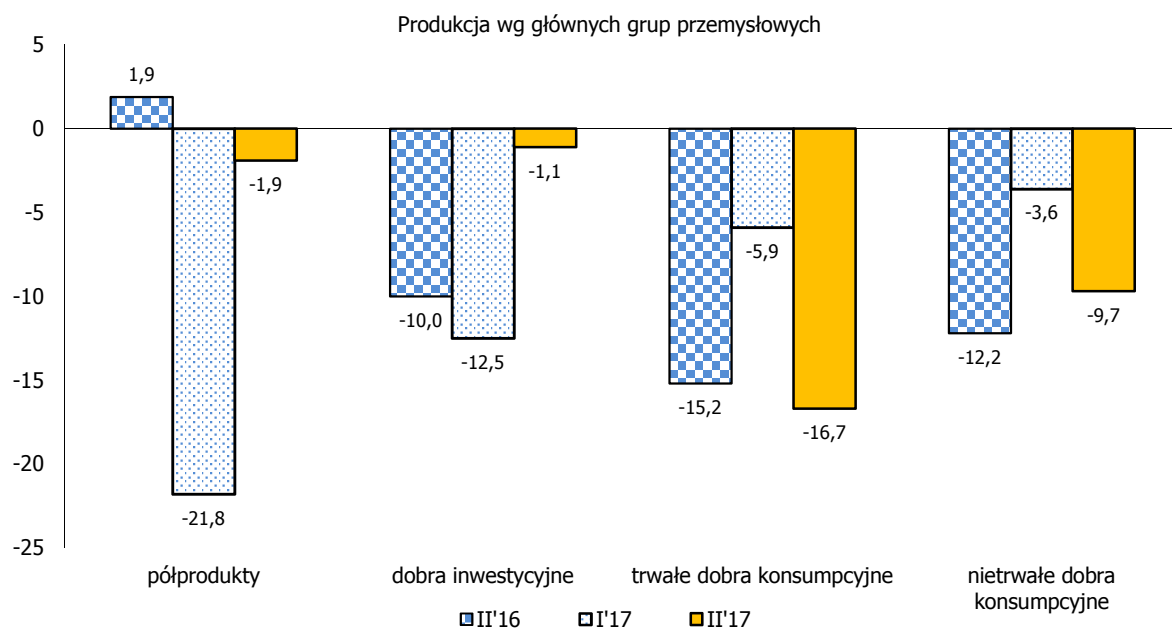
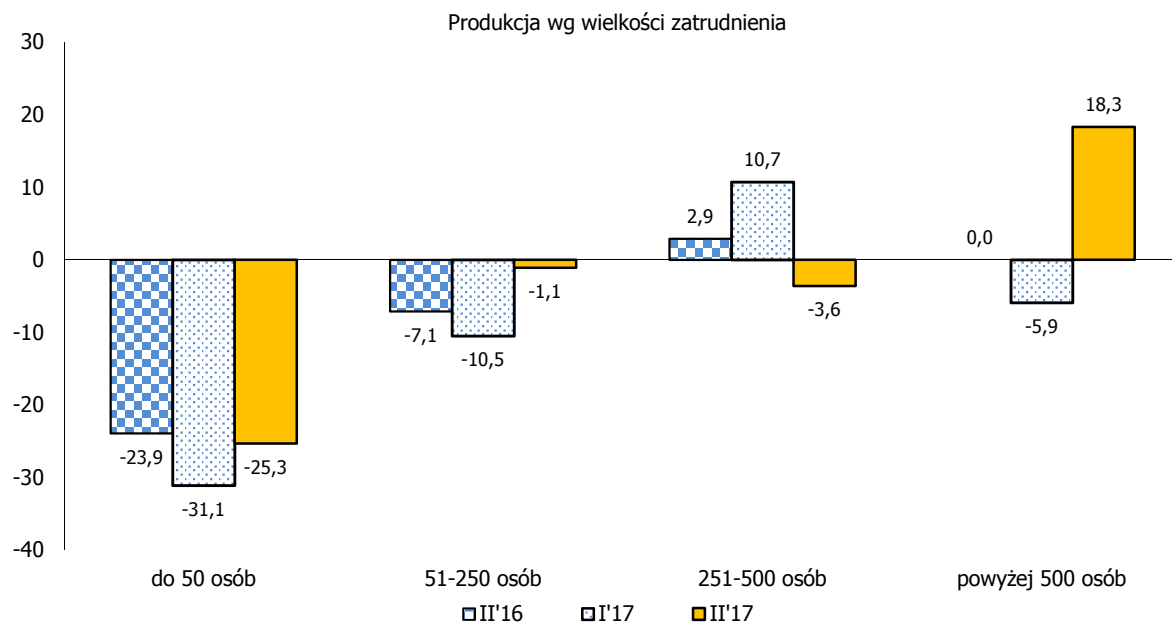
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1) Produkcja

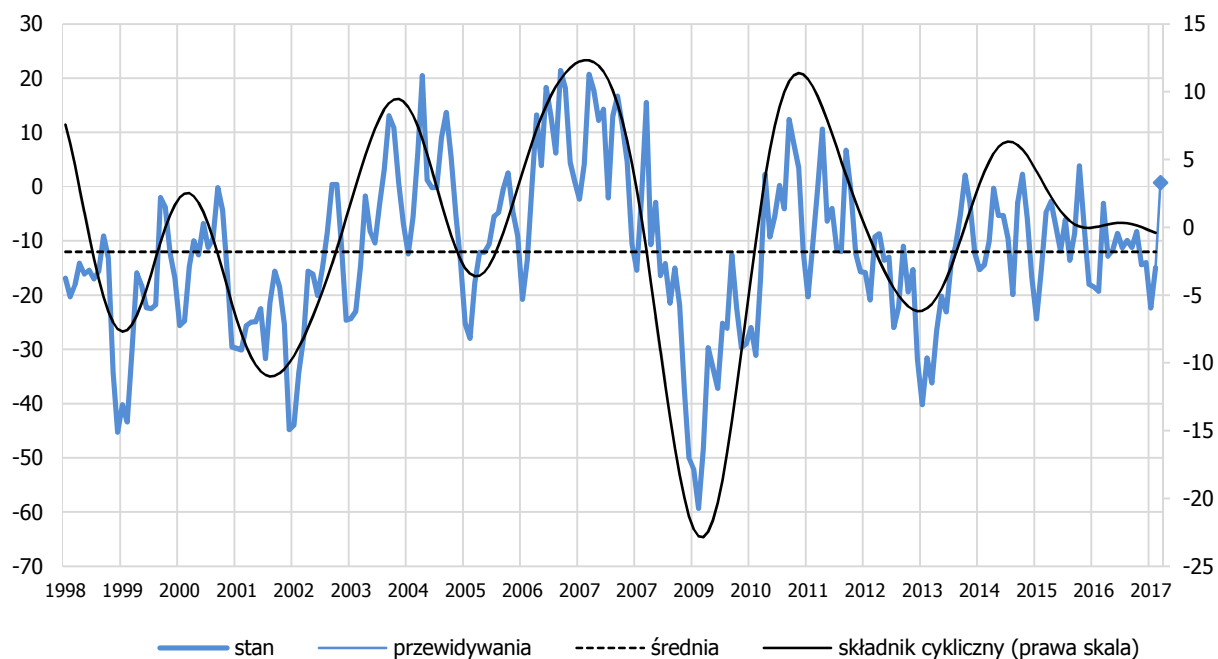

	II'16	XI'16	XII'16	I'17	II'17	przewidywania
wzrost	20,3	18,9	21,0	18,0	19,7	29,8
brak zmiany	50,3	54,5	49,4	51,7	54,6	50,4
spadek	29,4	26,6	29,5	30,2	25,7	19,8
saldo (1.-3.)	-9,1	-7,7	-8,5	-12,2	-6,0	10,0

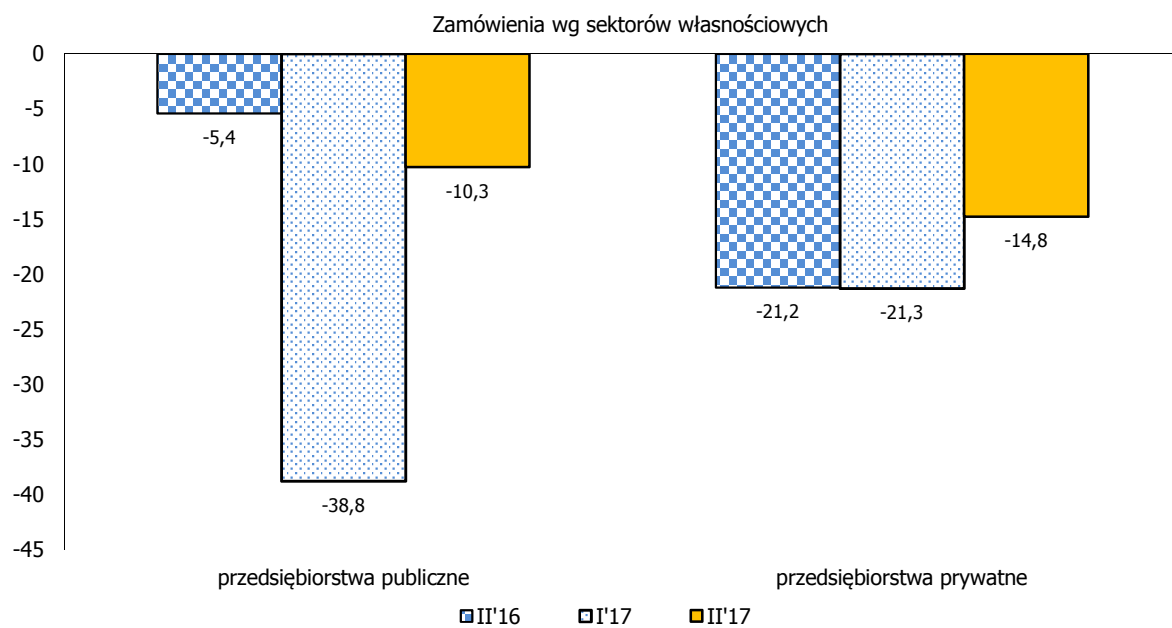

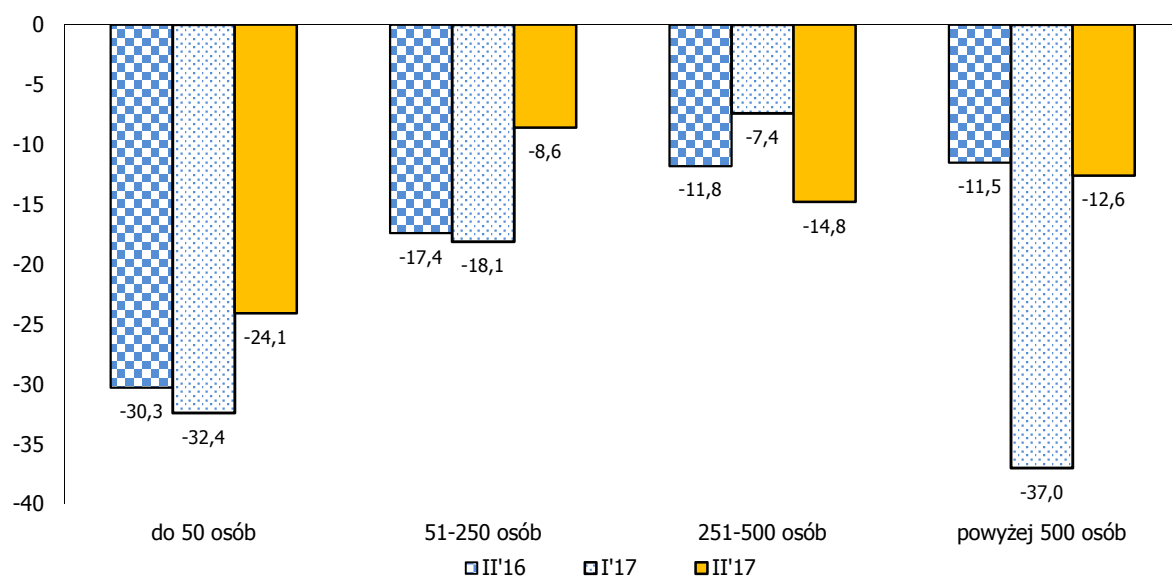
2) Zamówienia ogółem

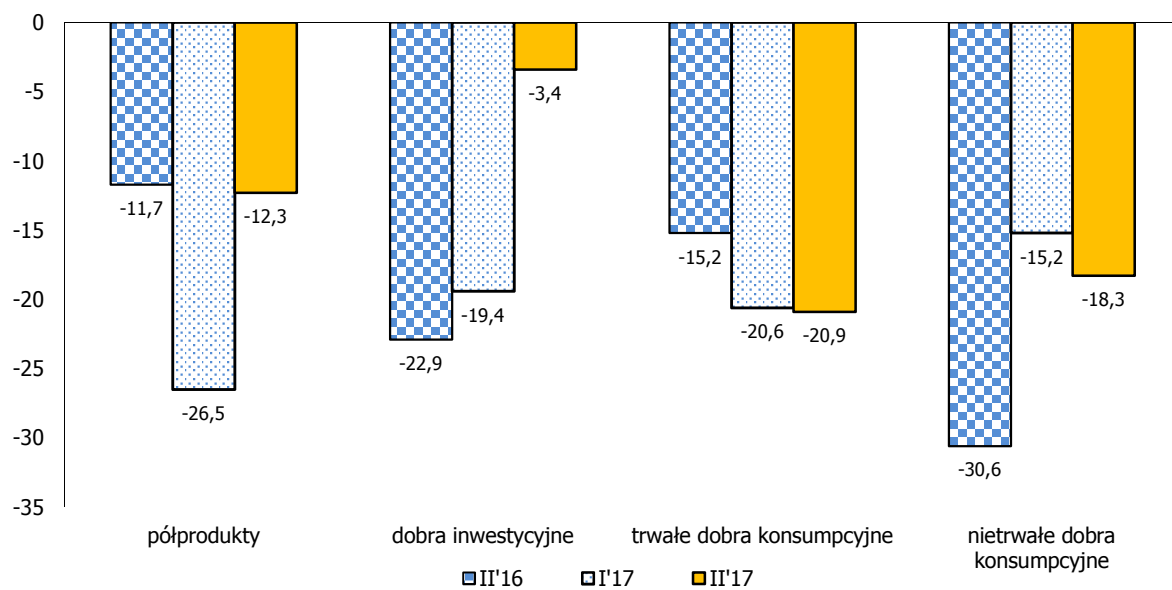
	II'16	XI'16	XII'16	I'17	II'17	przewidywania
wzrost	14,9	16,4	20,7	14,2	17,0	24,1
brak zmiany	50,9	52,8	44,6	49,2	51,1	52,5
spadek	34,2	30,8	34,7	36,6	31,9	23,4
saldo (1.-3.)	-19,3	-14,4	-14,0	-22,4	-14,9	0,7

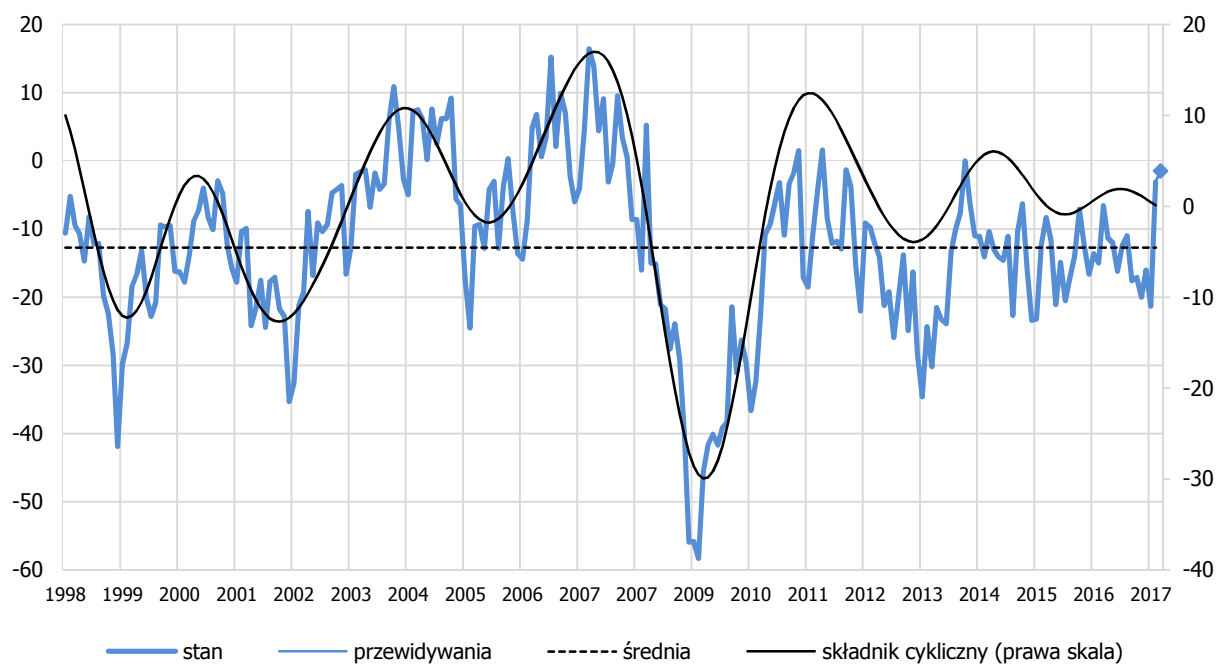
Zamówienia wg wielkości zatrudnienia

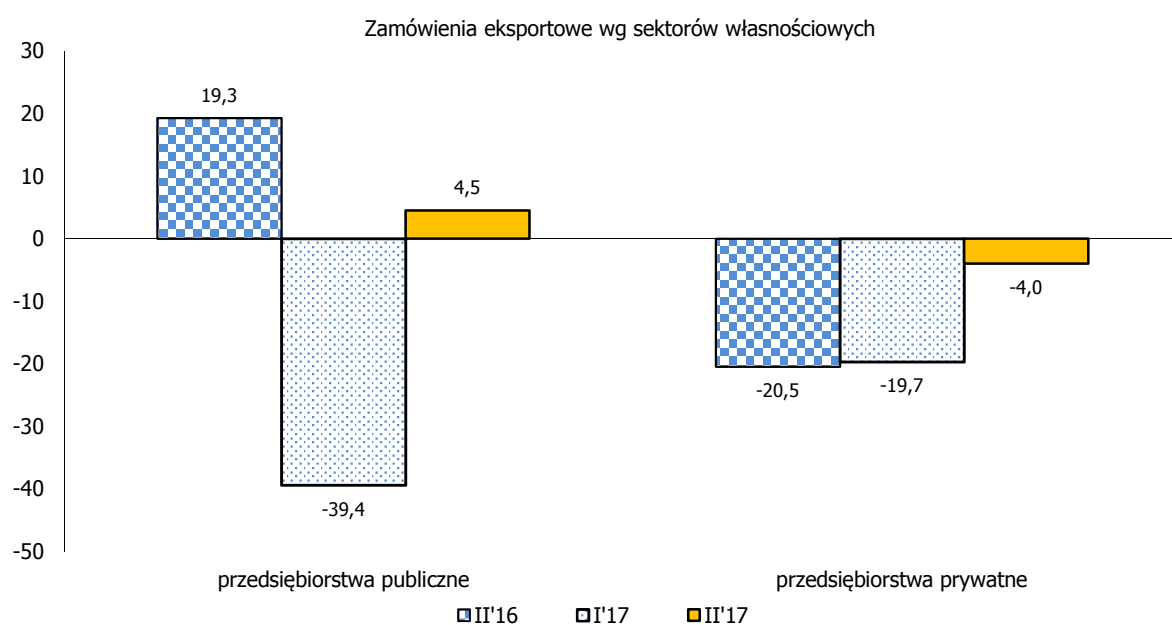
Zamówienia wg głównych grup przemysłowych

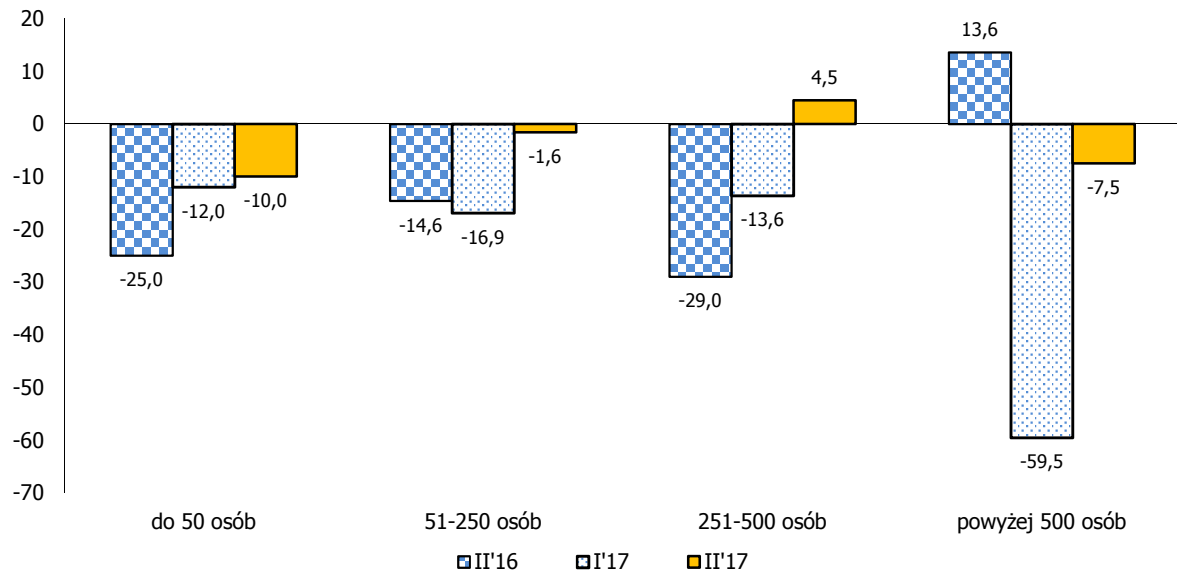
3) Zamówienia eksportowe

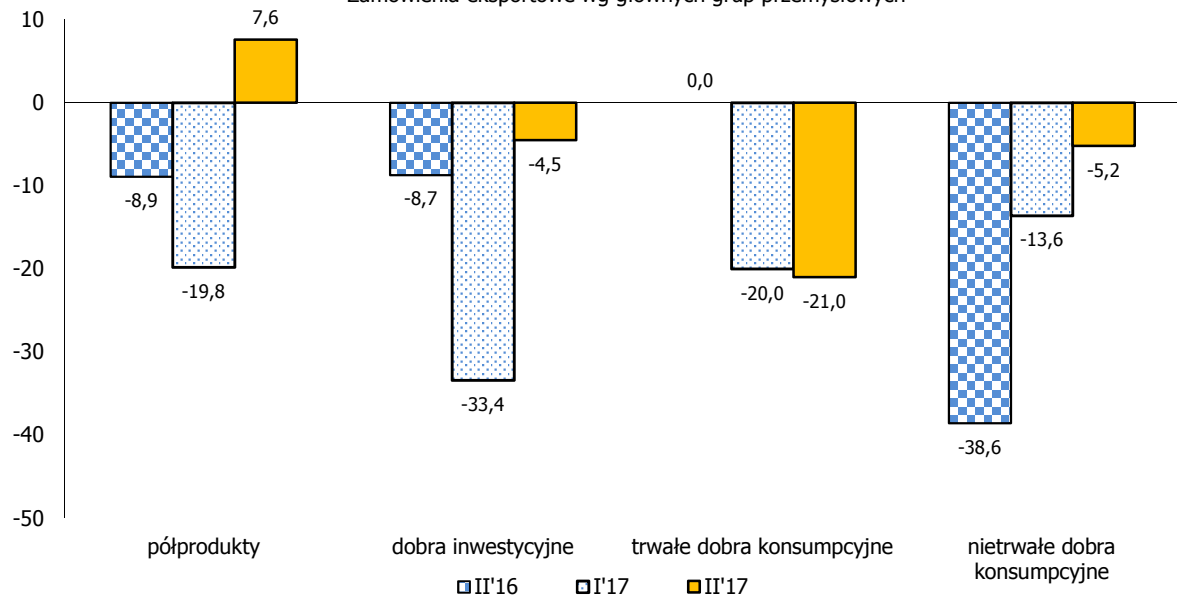
	II'16	XI'16	XII'16	I'17	II'17	przewidywania
wzrost	17,7	11,8	14,6	12,7	19,5	21,3
brak zmiany	49,6	56,5	54,9	53,3	57,9	55,9
spadek	32,7	31,8	30,6	34,0	22,6	22,8
nie dotyczy	26,1	29,9	30,8	31,0	30,1	29,4
saldo (1.-3.)	-15,0	-20,0	-16,0	-21,3	-3,1	-1,5

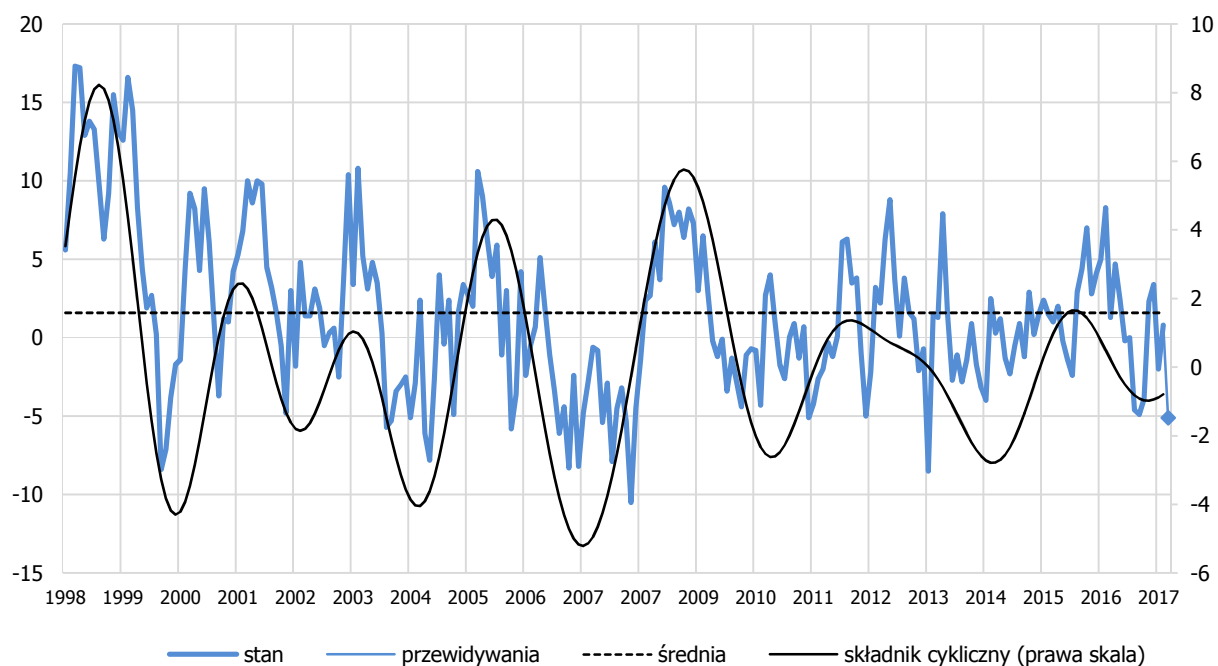
Zamówienia eksportowe wg wielkości zatrudnienia

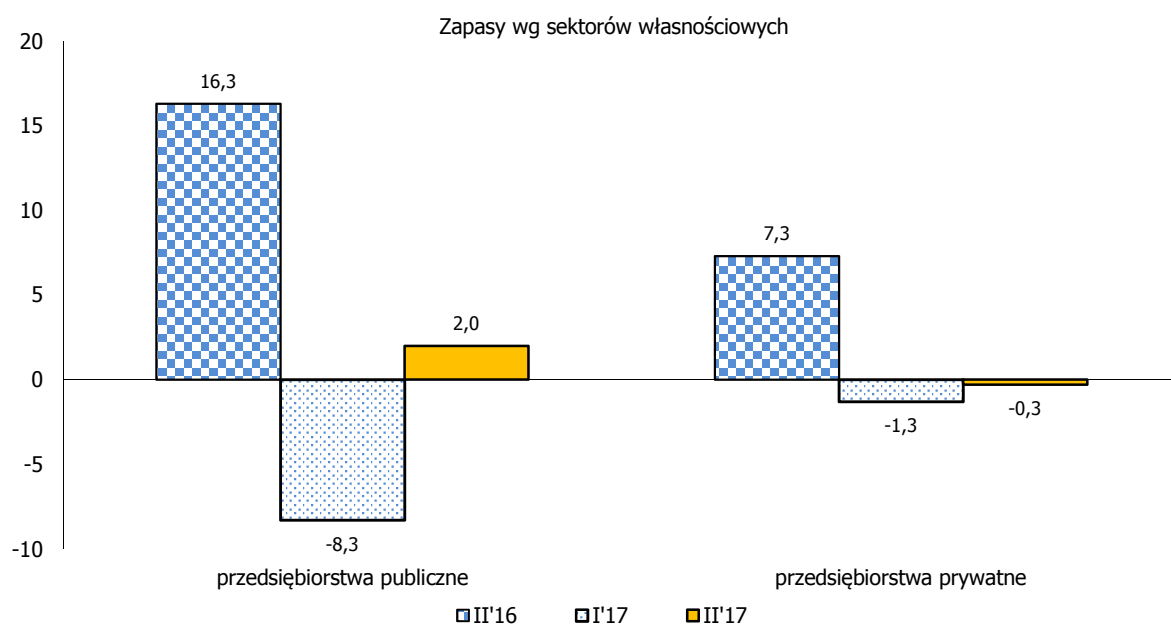
Zamówienia eksportowe wg głównych grup przemysłowych

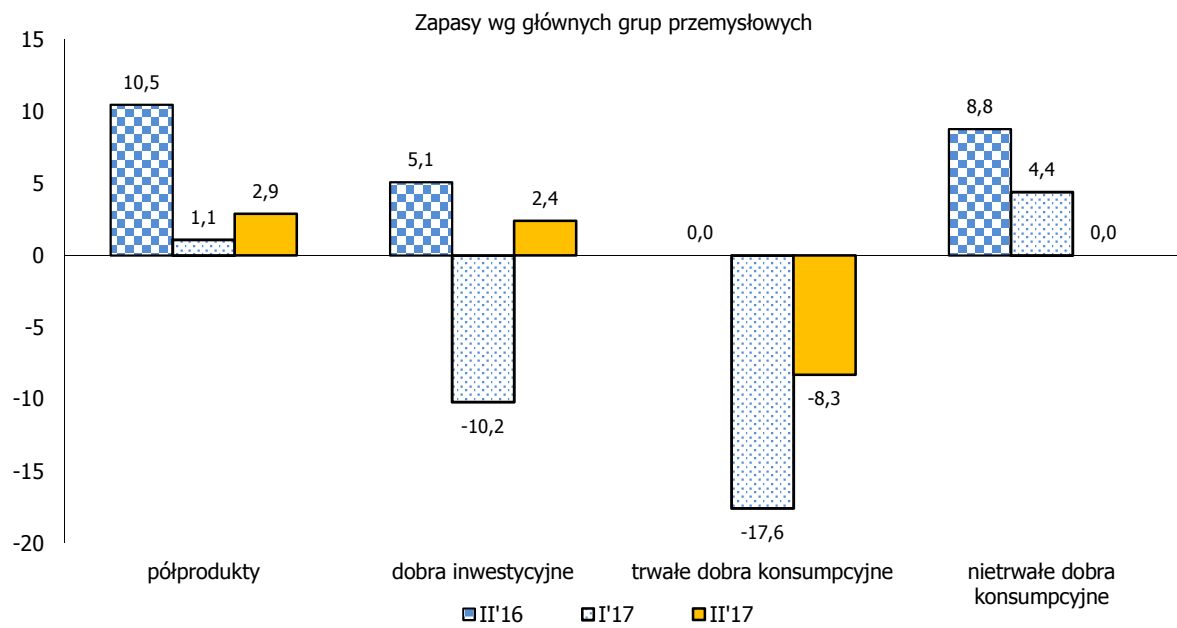
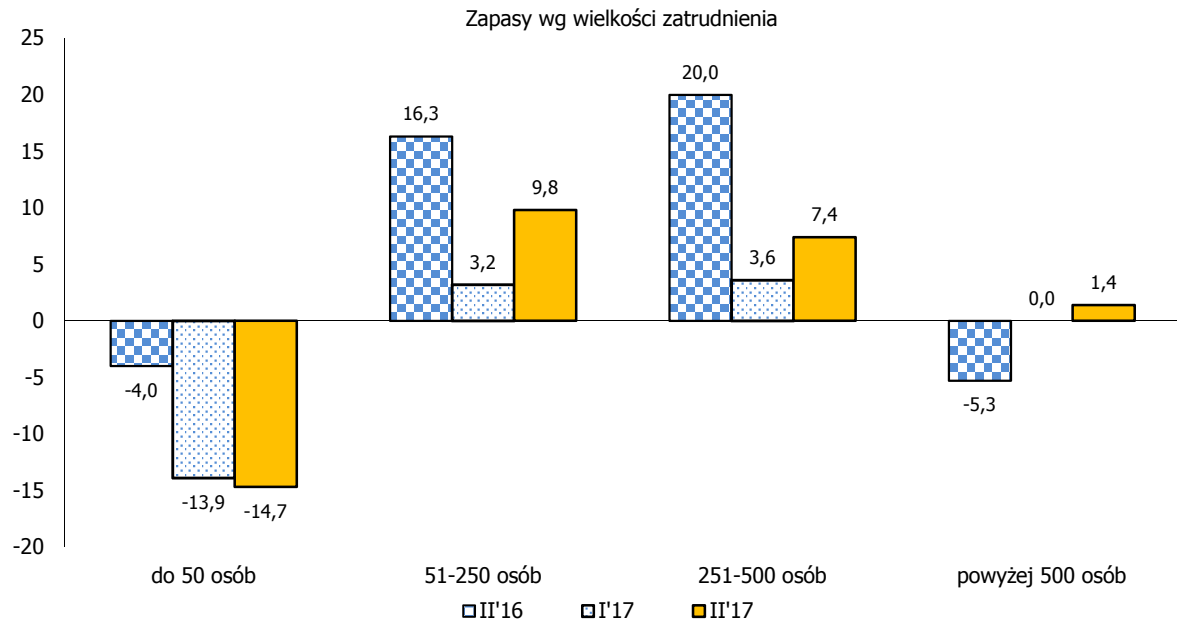

4) Zapasy

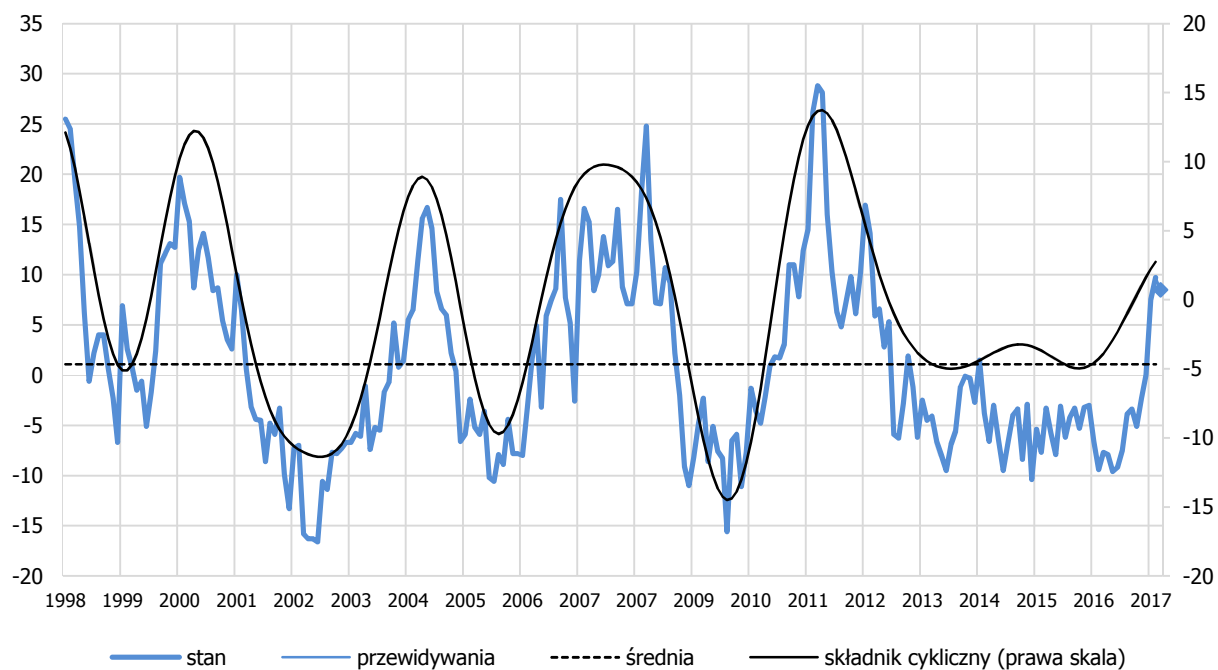

	II'16	XI'16	XII'16	I'17	II'17	przewidywania
wzrost	18,4	15,7	17,6	15,0	15,4	9,2
brak zmiany	71,5	70,9	68,2	67,9	69,9	76,5
spadek	10,1	13,4	14,2	17,0	14,6	14,3
saldo (1.-3.)	7,3	2,3	3,4	-2,0	0,8	-5,1

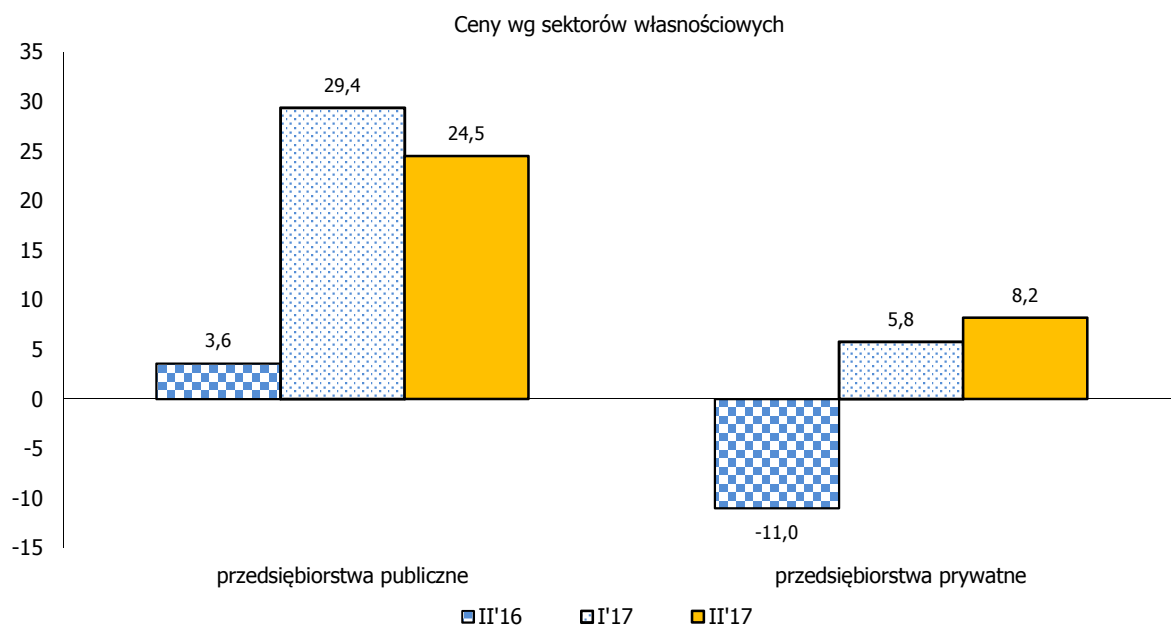

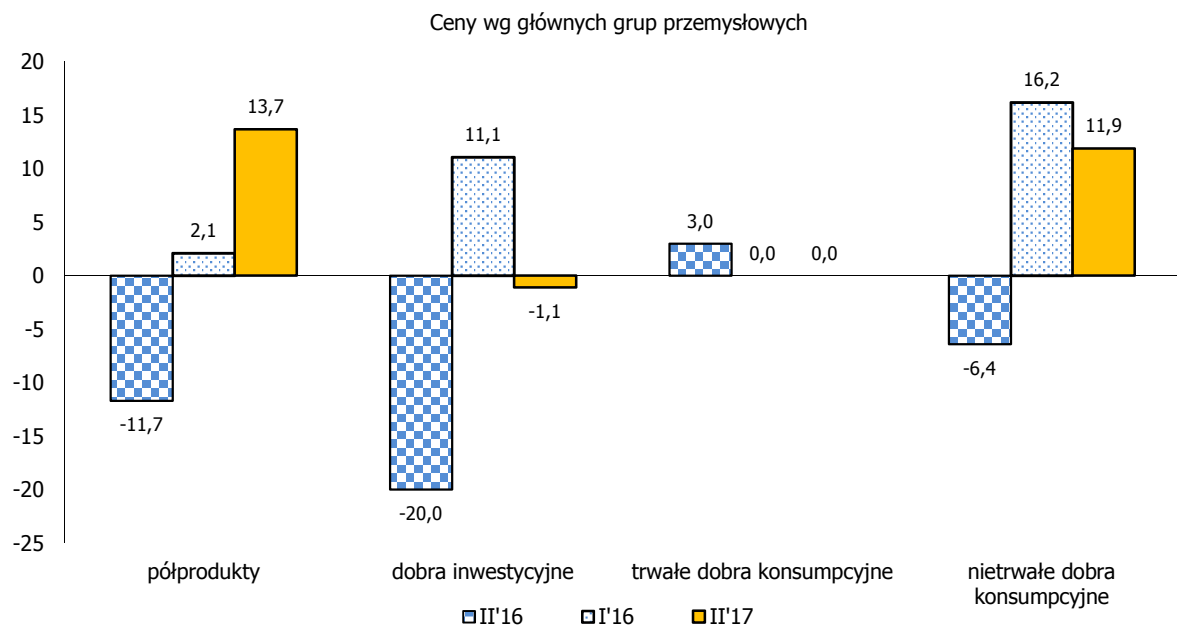
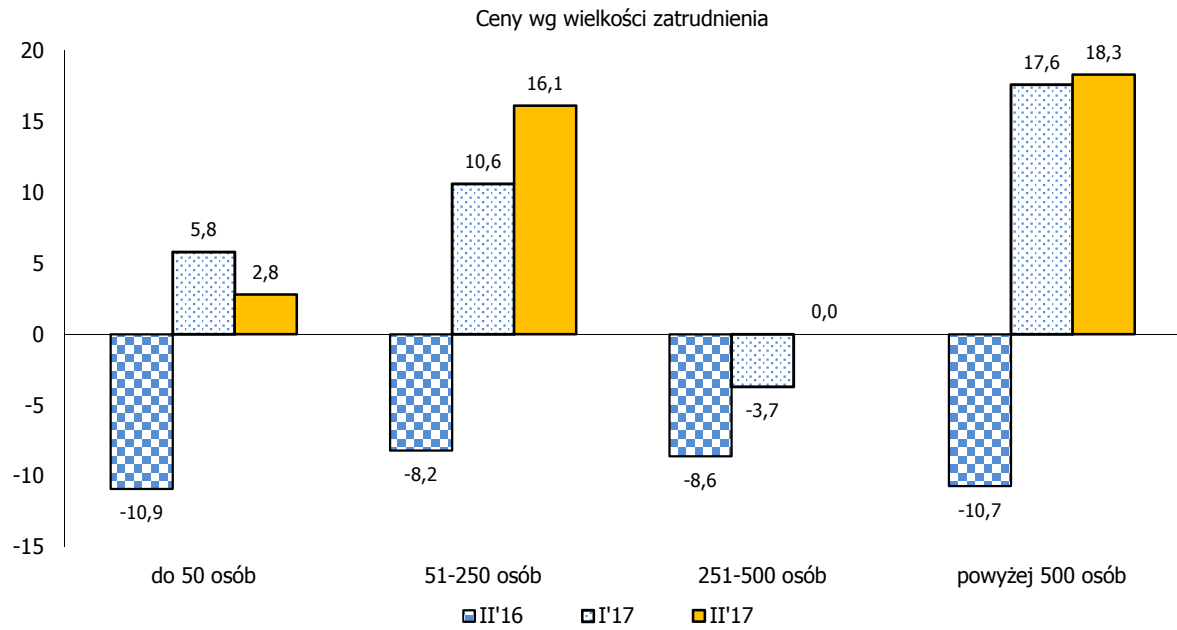

5) Ceny

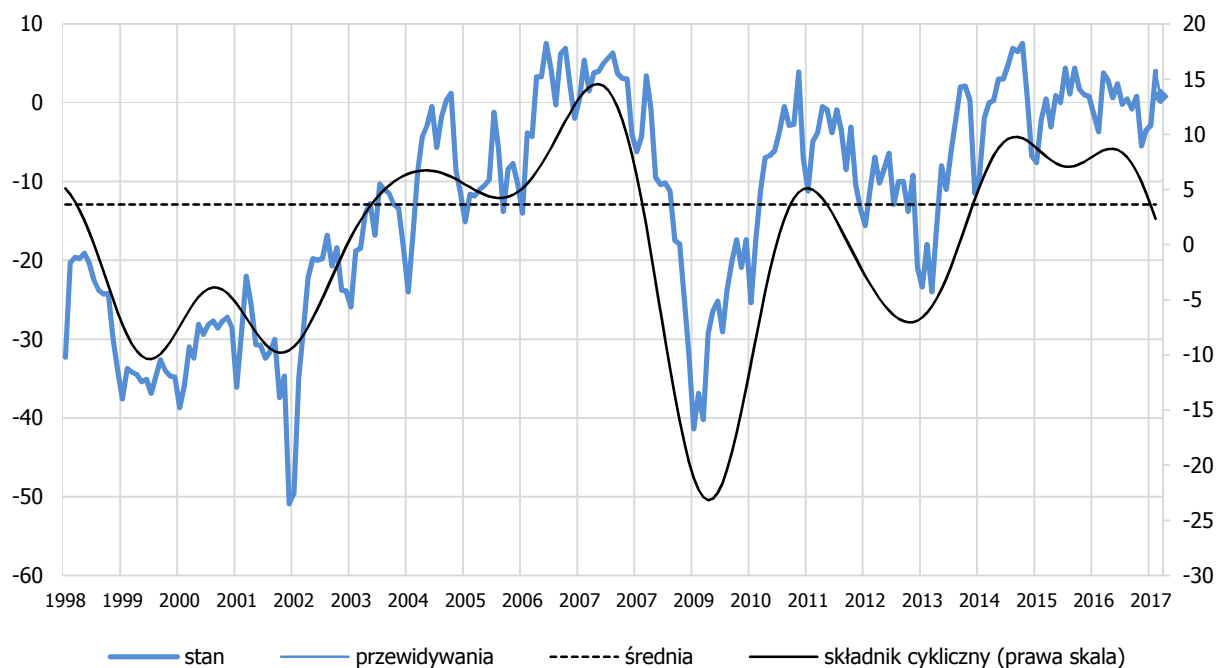

	II'16	XI'16	XII'16	I'17	II'17	przewidywania
wzrost	8,5	9,2	10,1	17,1	20,0	17,4
brak zmiany	73,7	79,3	79,9	73,3	69,8	73,7
spadek	17,9	11,5	10,1	9,6	10,3	8,9
saldo (1.-3.)	-9,4	-2,3	0,0	7,5	9,7	8,5

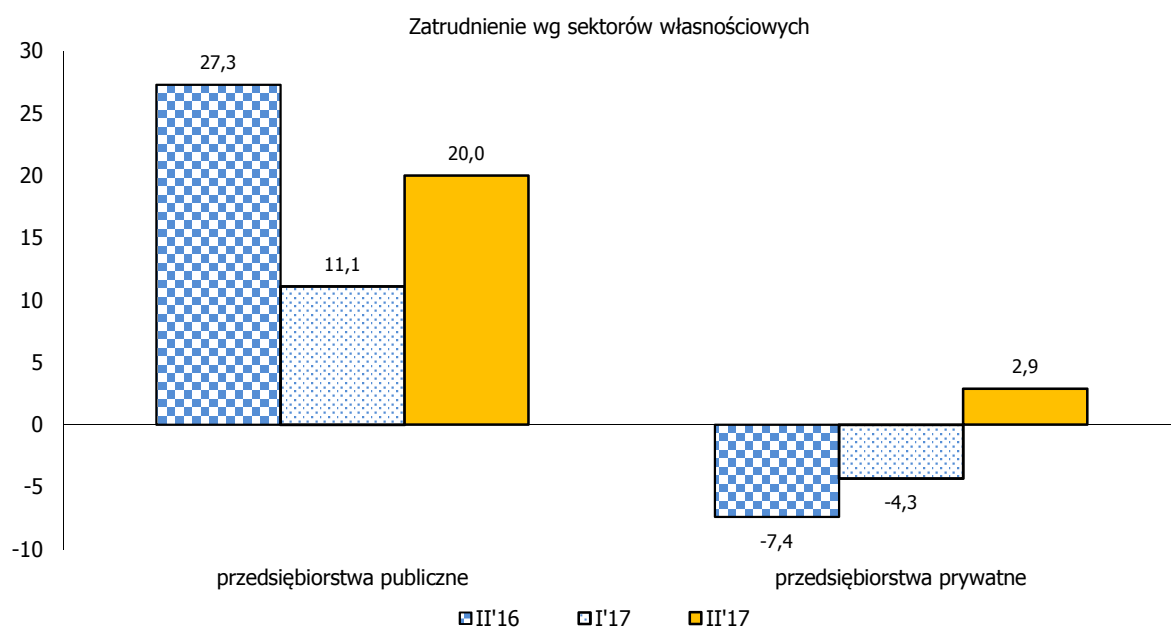

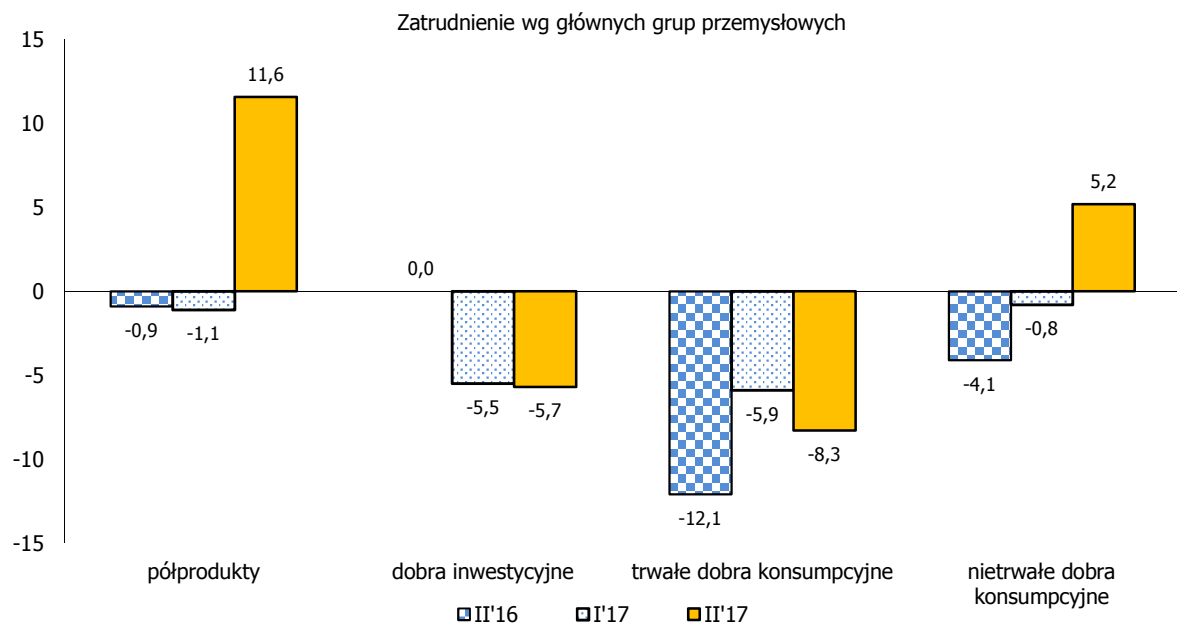
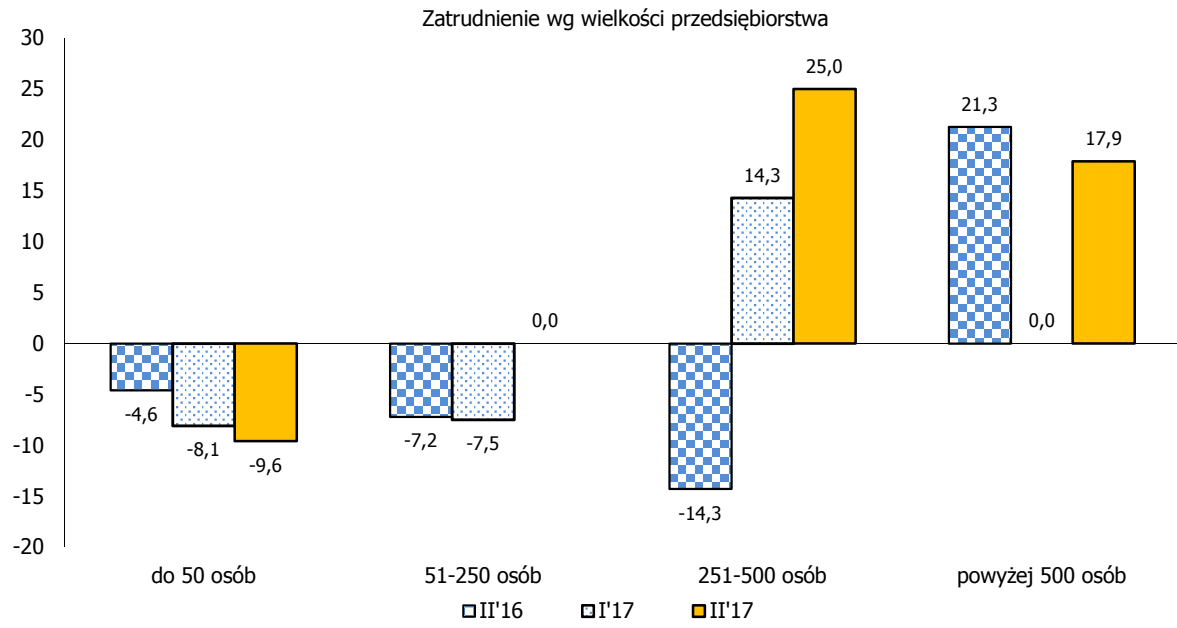

6) Zatrudnienie

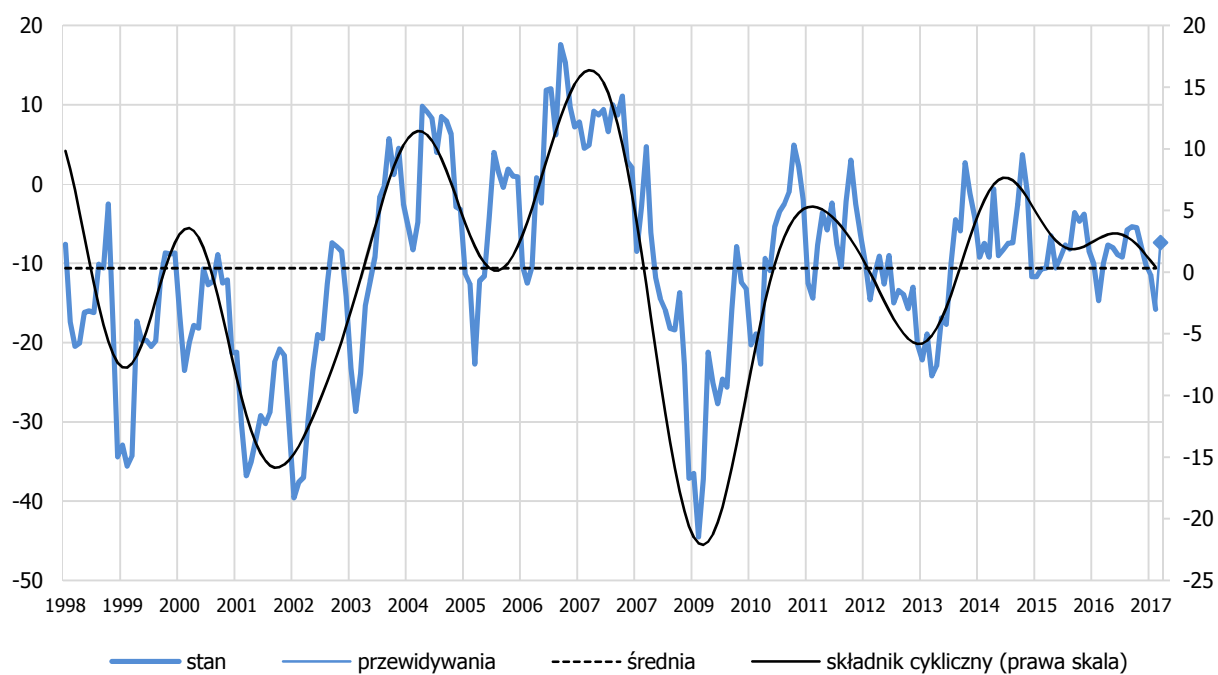

	II'16	XI'16	XII'16	I'17	II'17	przewidywania
wzrost	10,8	11,6	12,8	12,6	15,6	13,6
brak zmiany	74,7	71,4	70,9	71,9	72,8	73,6
spadek	14,5	17,1	16,3	15,5	11,6	12,8
saldo (1.-3.)	-3,7	-5,5	-3,5	-2,9	4,0	0,8

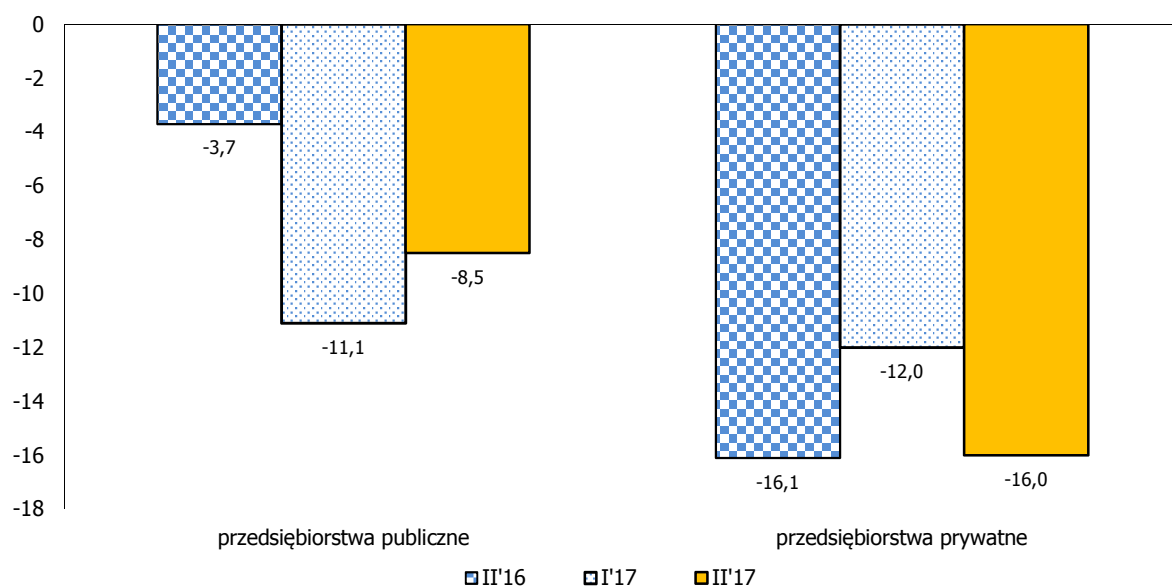

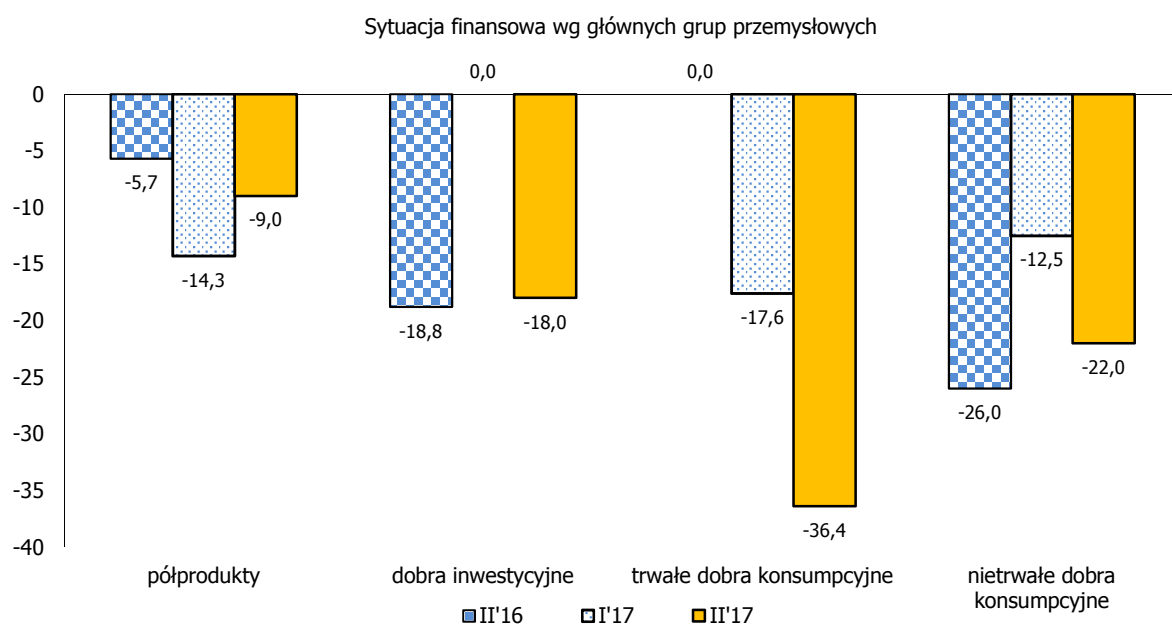
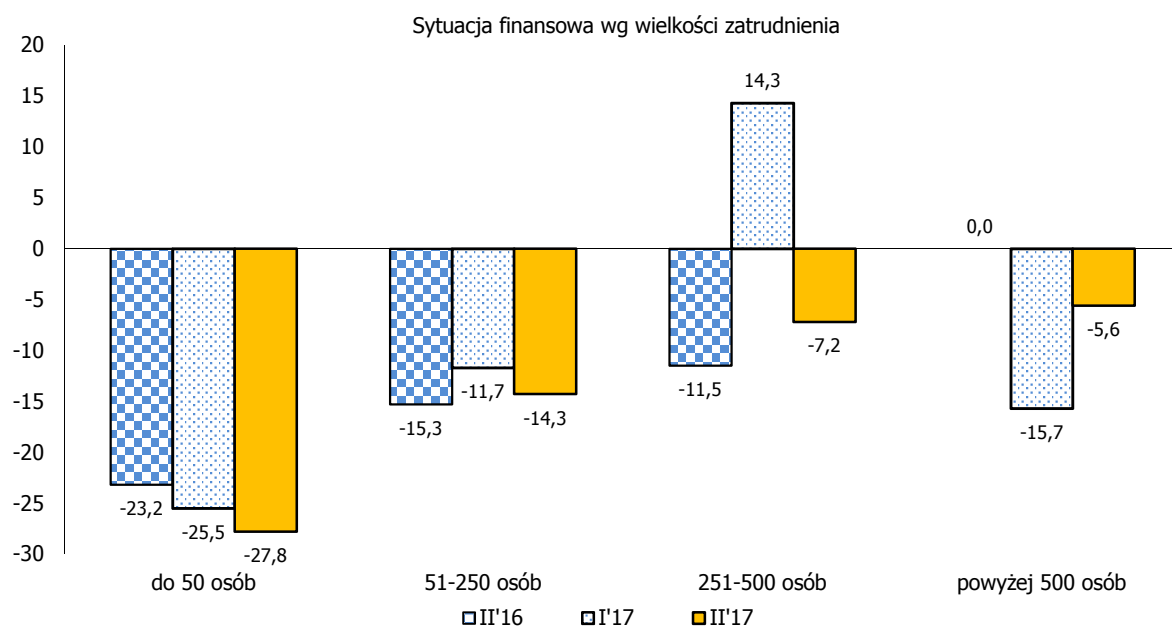
7) Sytuacja finansowa

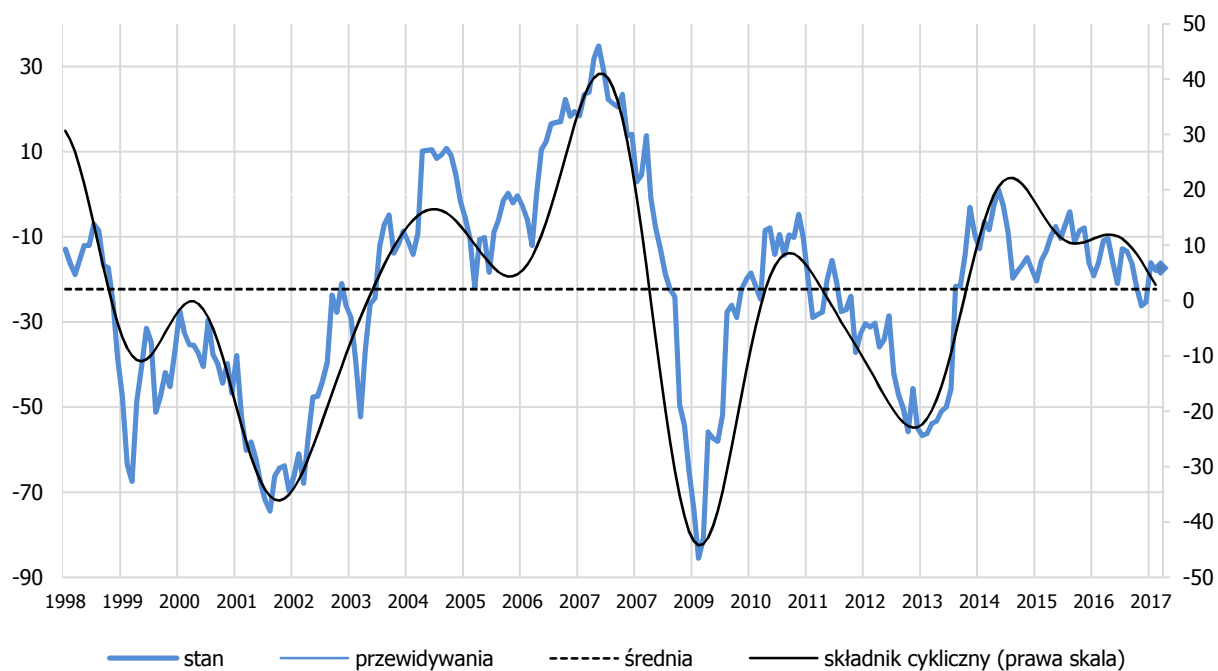
	II'16	XI'16	XII'16	I'17	II'17	przewidywania
poprawa	9,6	13,2	14,6	13,3	8,5	14,7
brak zmiany	66,1	65,6	60,6	62,0	67,2	63,2
pogorszenie	24,3	21,2	24,8	24,8	24,3	22,1
saldo (1.-3.)	-14,7	-8,0	-10,2	-11,5	-15,8	-7,4

Sytuacja finansowa wg sektorów własnościowych

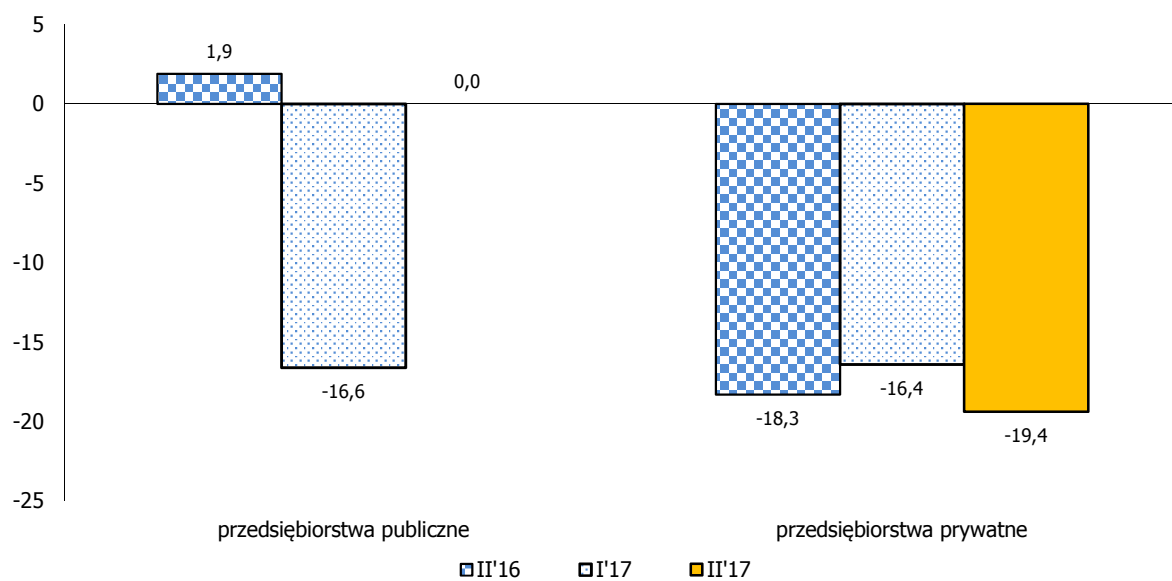

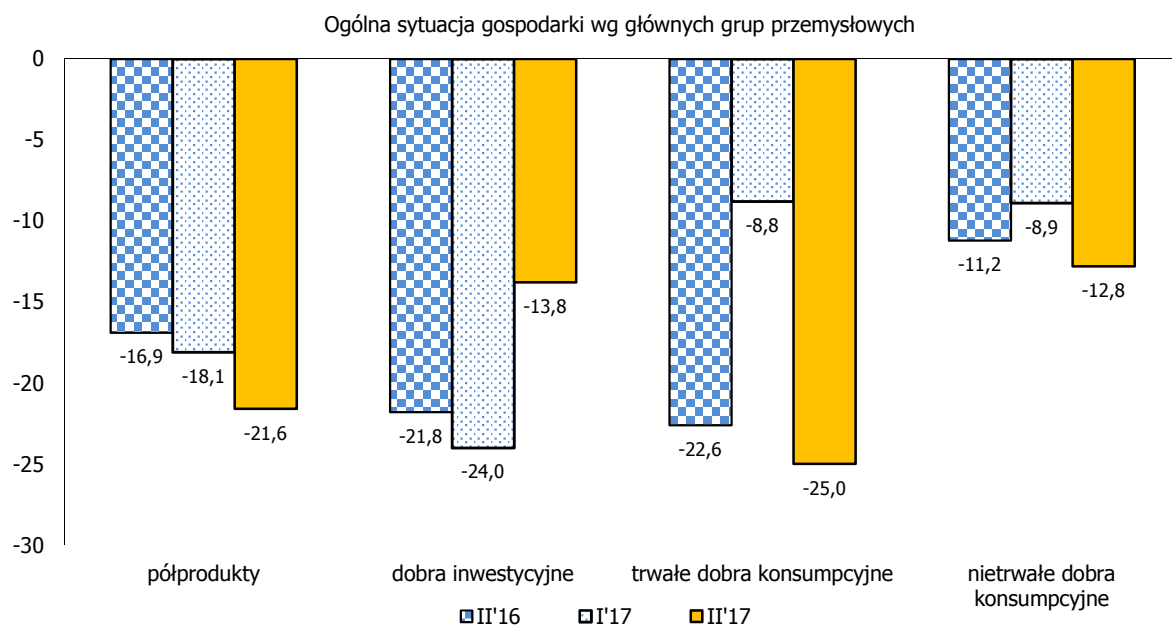
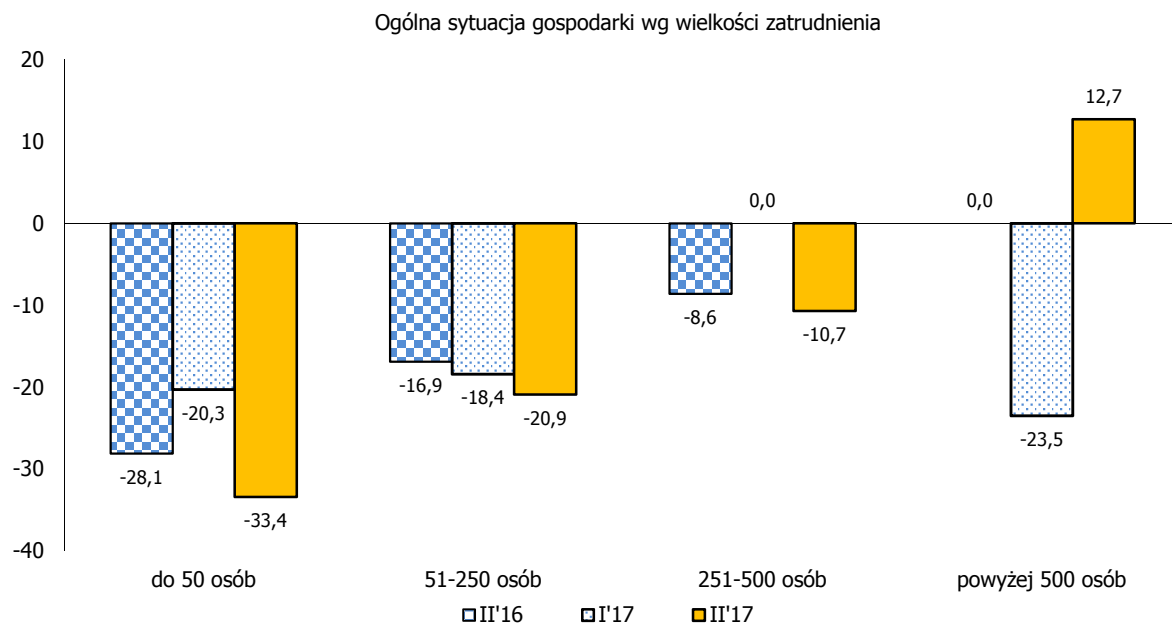
8) Ogólna sytuacja gospodarki

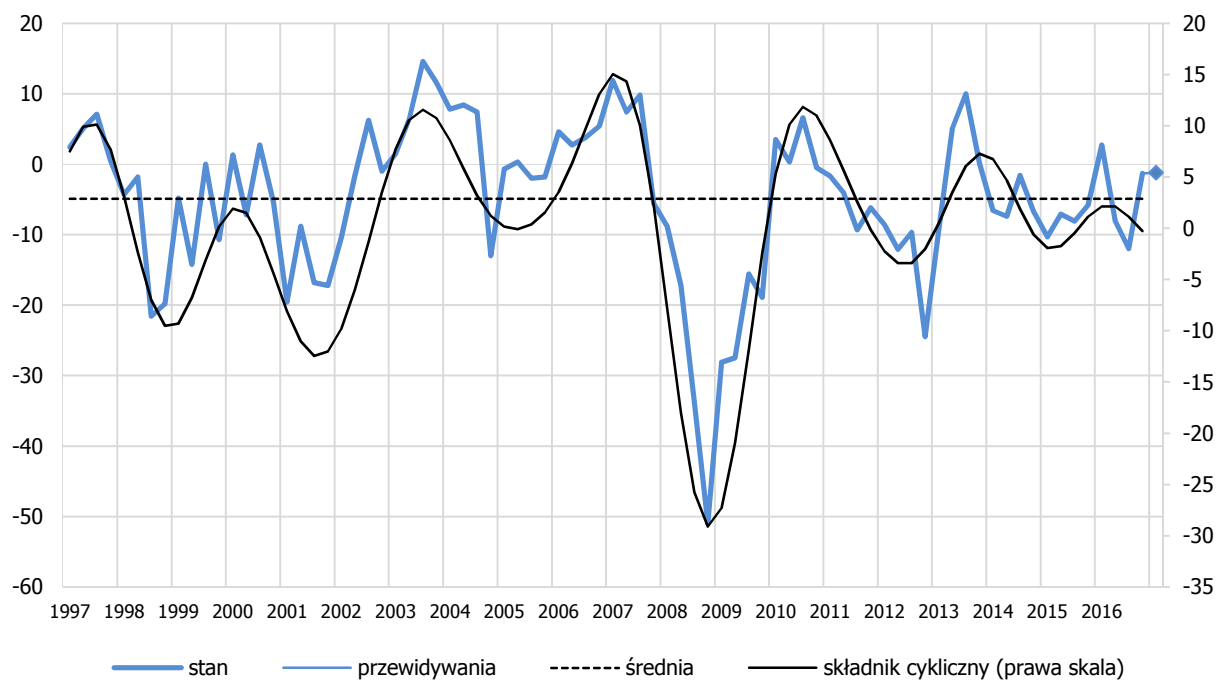
	II'16	XI'16	XII'16	I'17	II'17	przewidywania
poprawa	6,5	7,6	9,7	11,1	9,8	13,8
brak zmiany	70,9	58,5	55,2	61,7	62,6	55,0
pogorszenie	22,6	33,9	35,1	27,2	27,7	31,2
saldo (1.-3.)	-16,1	-26,3	-25,4	-16,1	-17,9	-17,4

Ogólna sytuacja gospodarki wg sektorów własnościowych

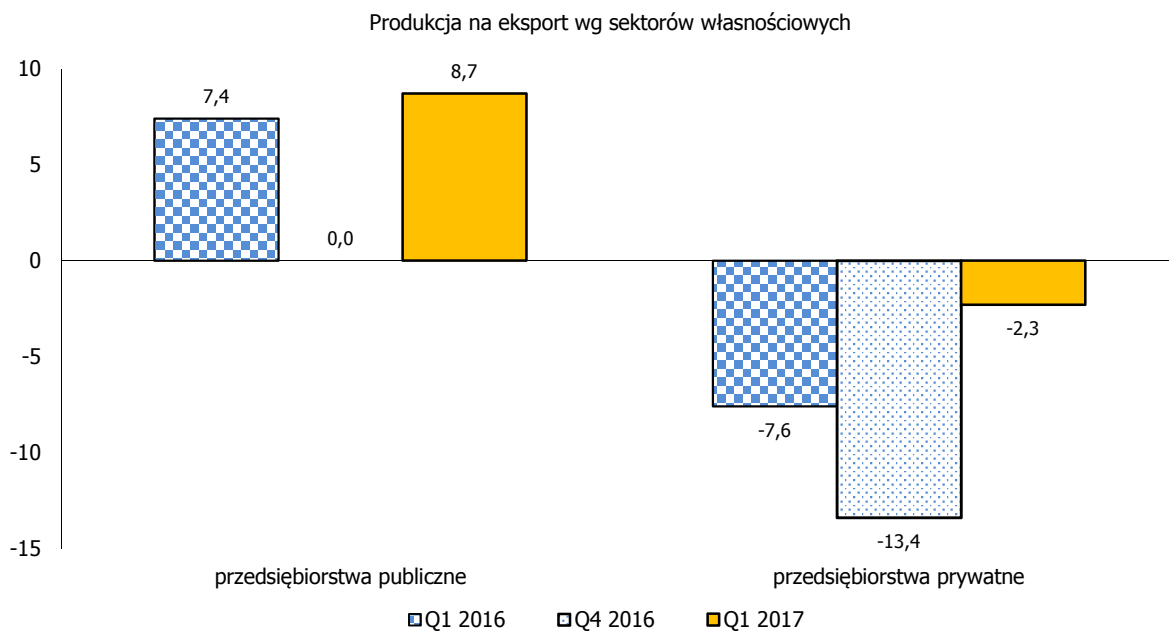

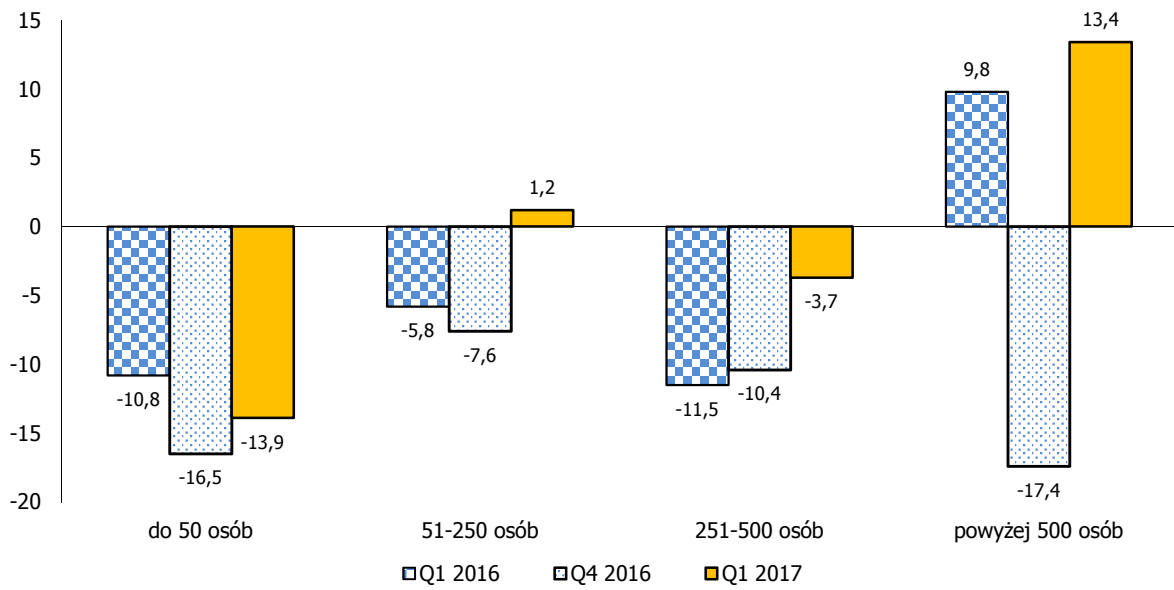
9. Produkcja na eksport

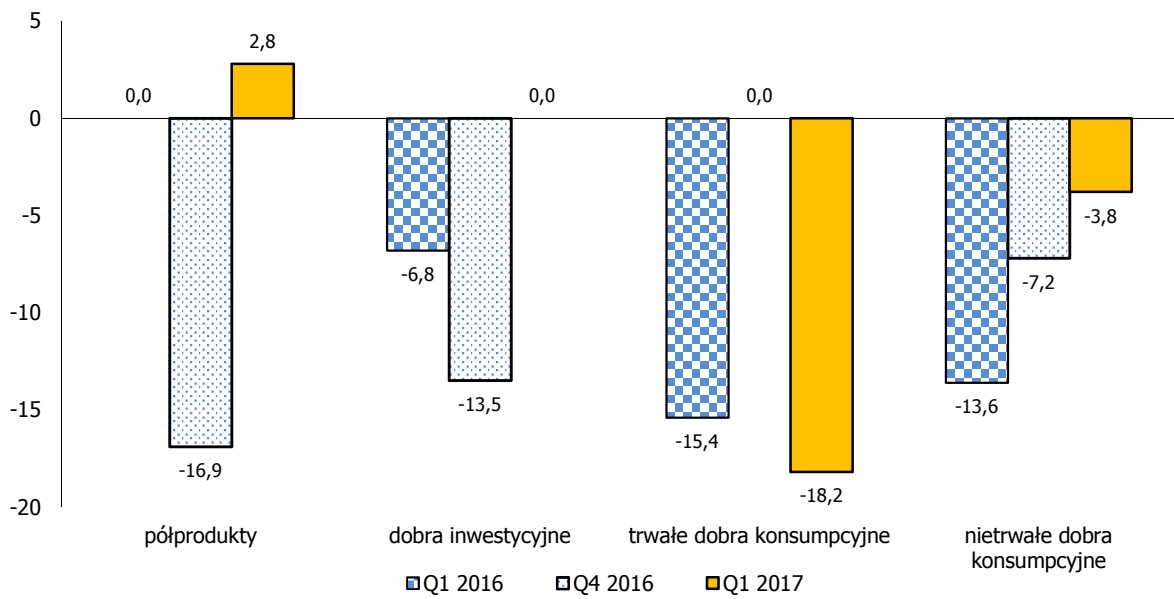
	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	przewidywania
wzrost	19,0	20,2	13,8	11,6	14,3	14,6
brak zmiany	56,3	62,3	64,3	64,8	70,1	69,6
spadek	24,8	17,5	21,9	23,6	15,6	15,8
saldo (1.-3.)	-5,8	2,7	-8,1	-12,0	-1,3	-1,2

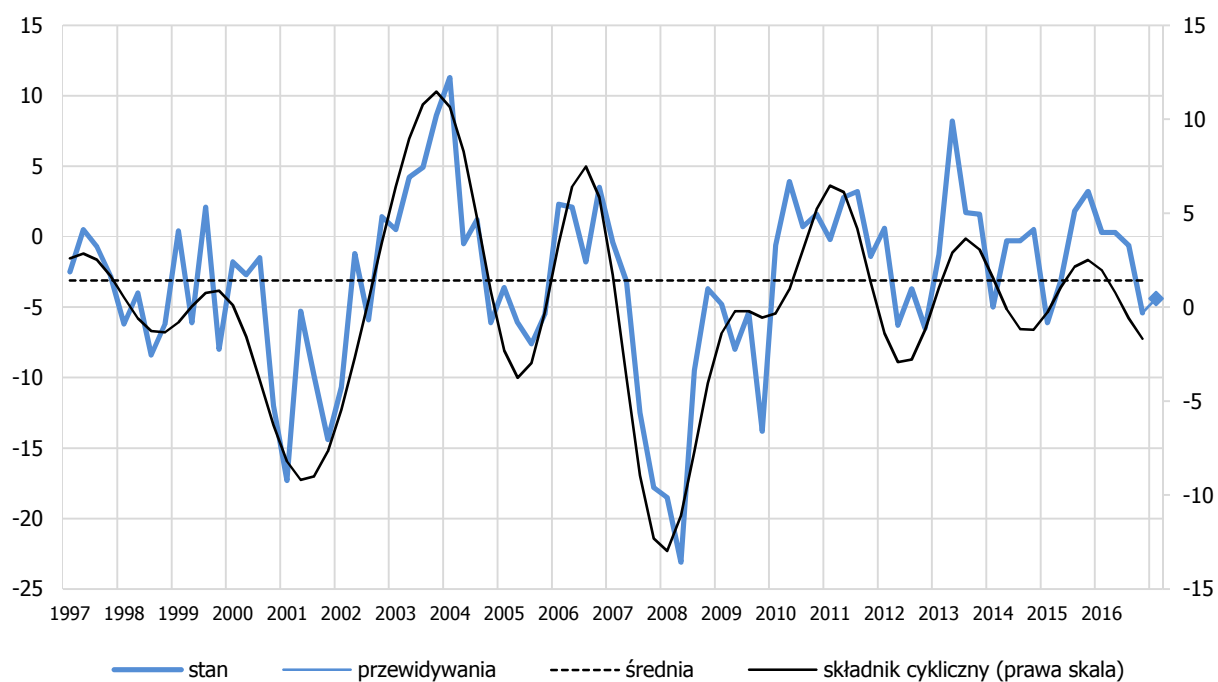
Produkcja na eksport wg wielkości zatrudnienia

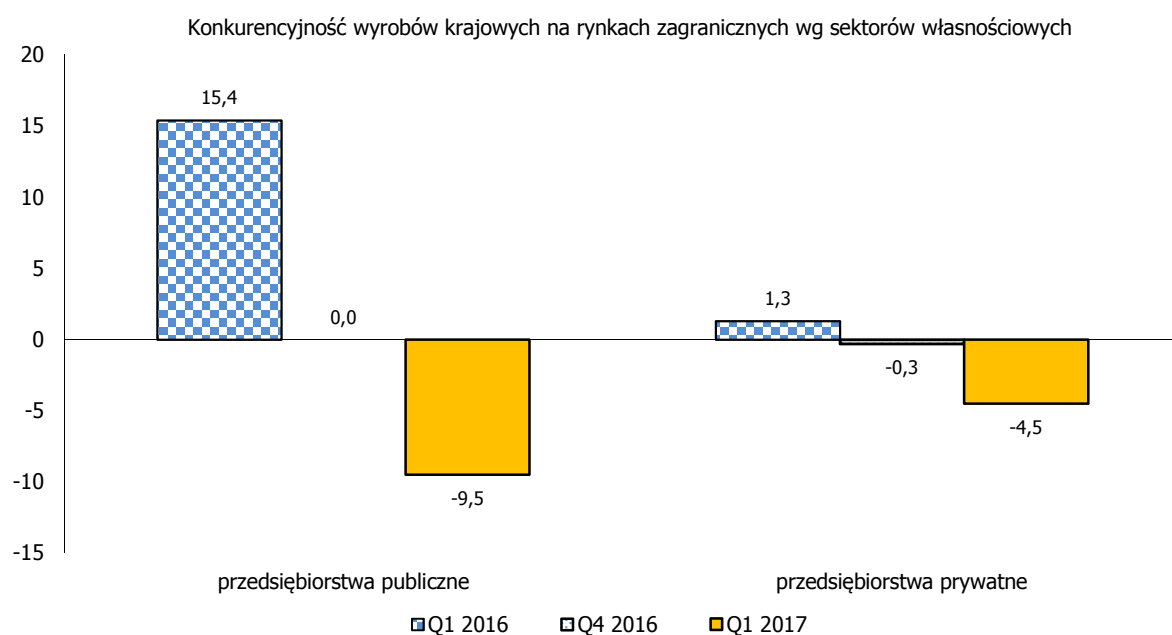
Produkcja na eksport wg głównych grup przemysłowych

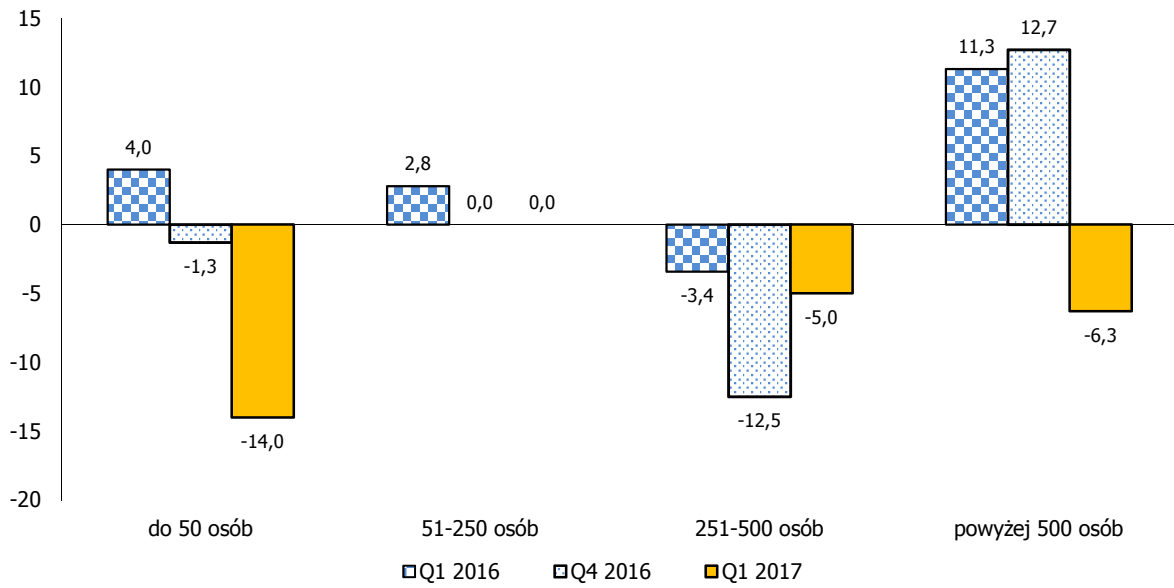
10. Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych

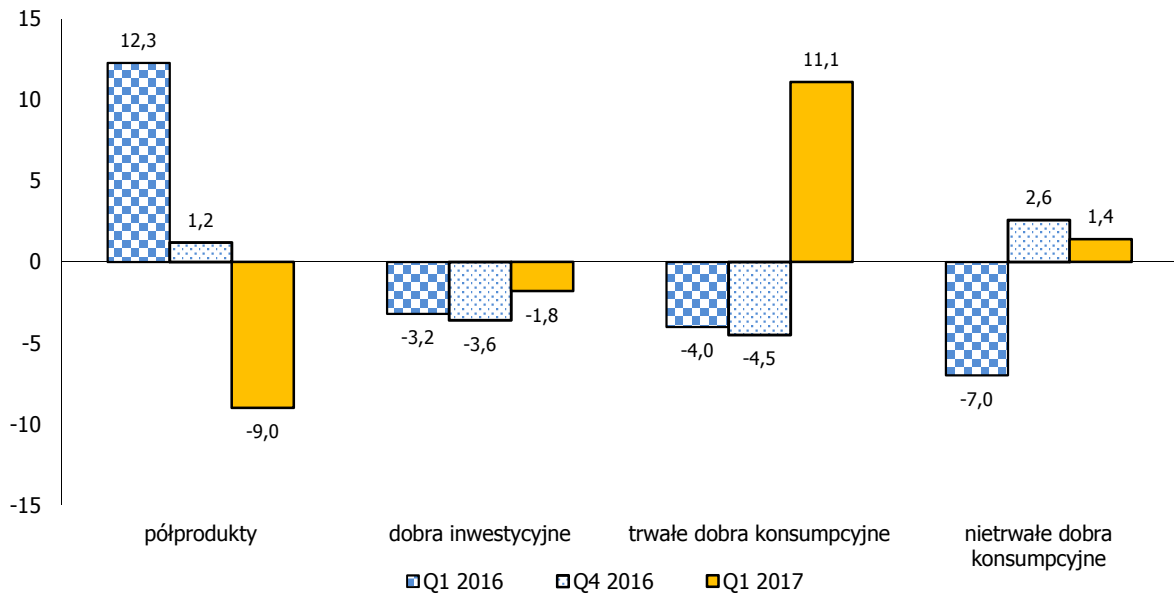
	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	przewidywania
wzrost	12,2	11,6	10,7	8,7	7,7	7,9
brak zmiany	78,7	77,1	78,9	82,0	79,2	79,8
spadek	9,0	11,3	10,4	9,3	13,1	12,3
trudno ocenić	21,8	23,4	27,4	28,8	29,3	33,3
saldo (1.-3.)	3,2	0,3	0,3	-0,6	-5,4	-4,4

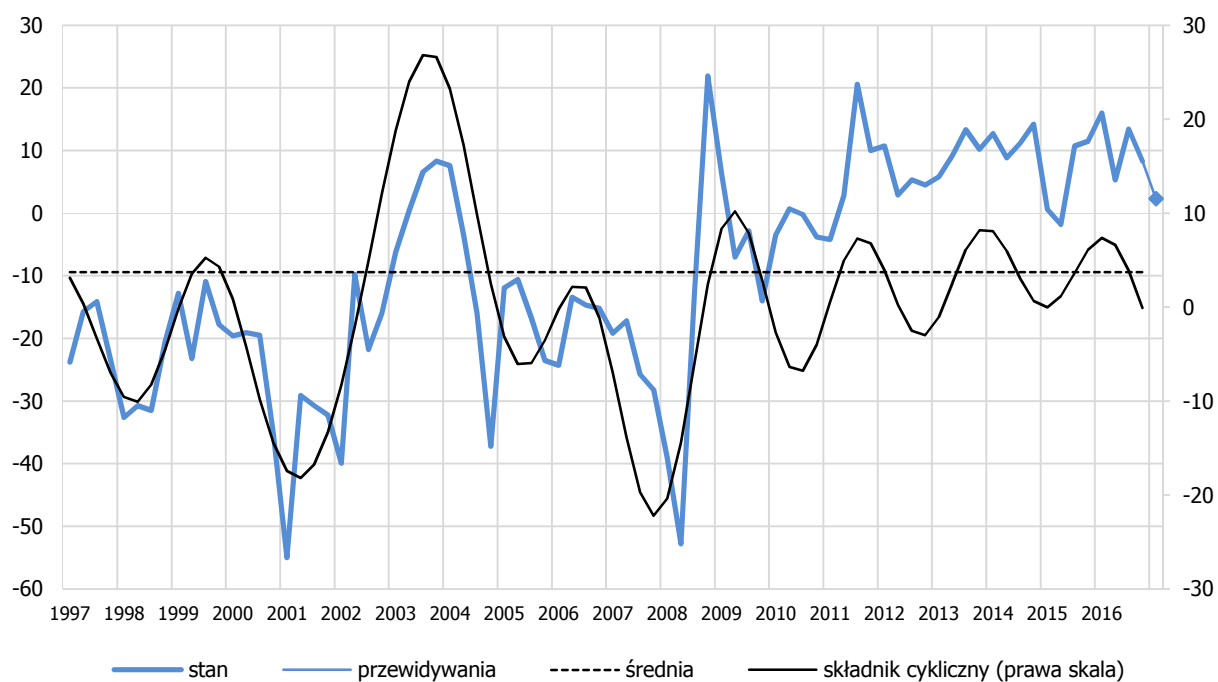
Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg wielkości zatrudnienia

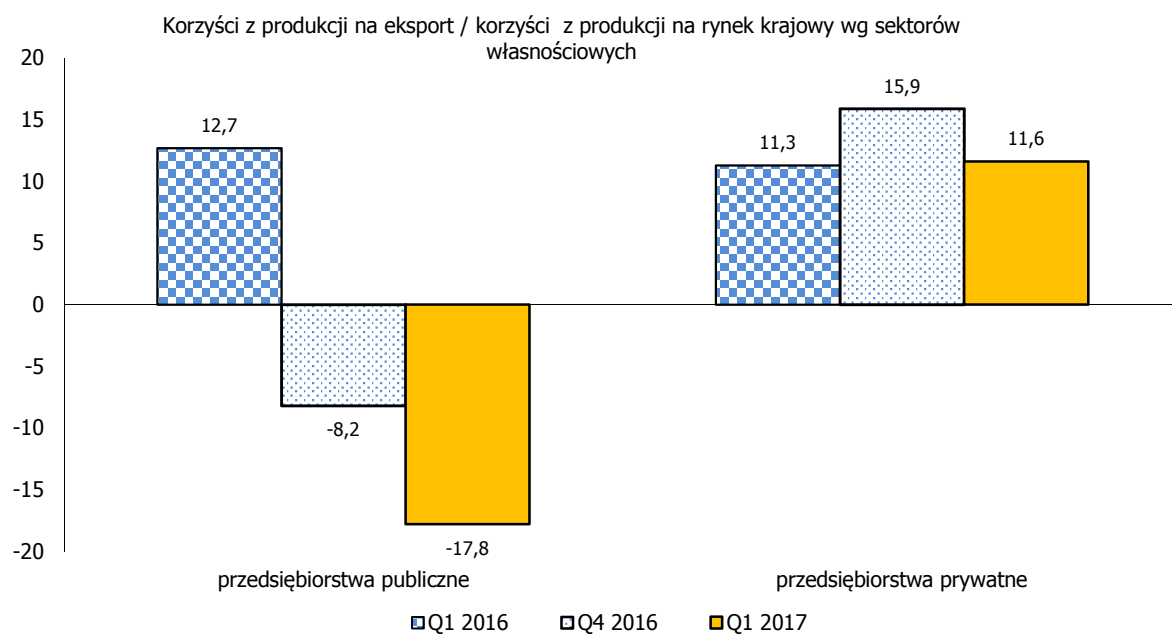
Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg głównych grup przemysłowych

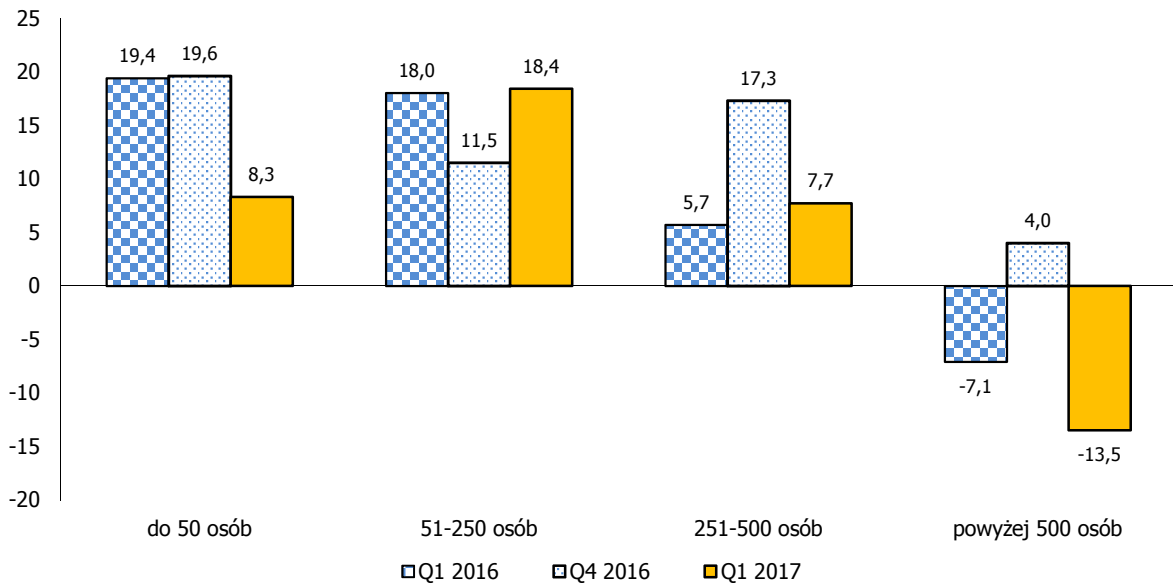
11. Korzyści z produkcji na eksport w stosunku do korzyści z produkcji na rynek krajowy

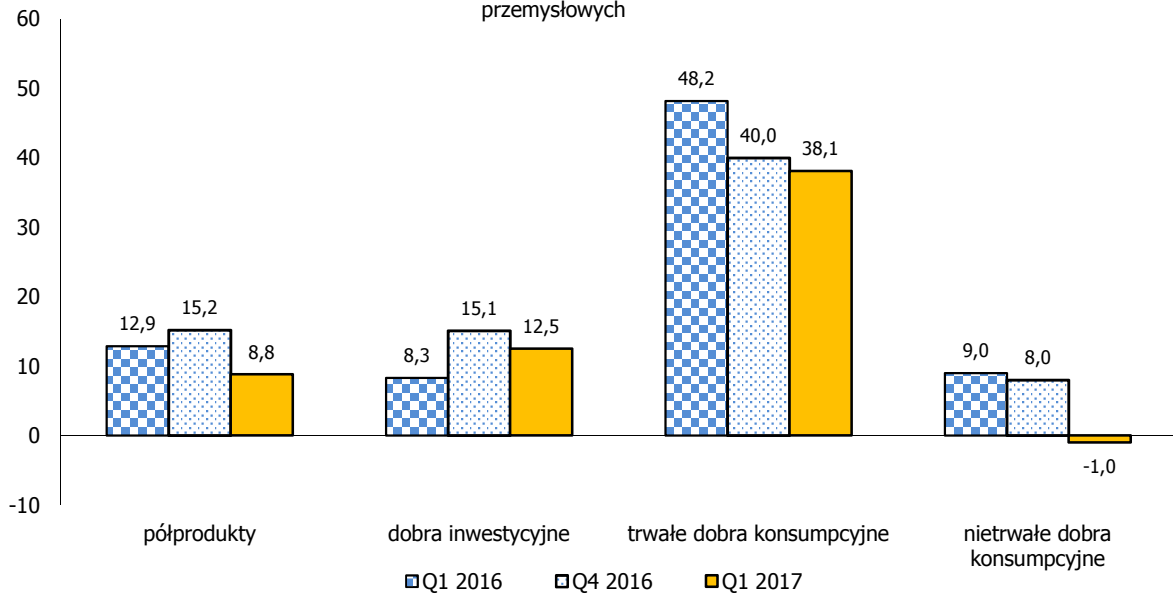
	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	przewidywania
wzrost	32,6	31,7	26,3	31,0	26,1	20,6
brak zmiany	46,3	52,6	52,7	51,4	56,1	61,1
spadek	21,1	15,7	21,0	17,6	17,8	18,3
saldo (1.-3.)	11,5	16,0	5,3	13,4	8,3	2,3

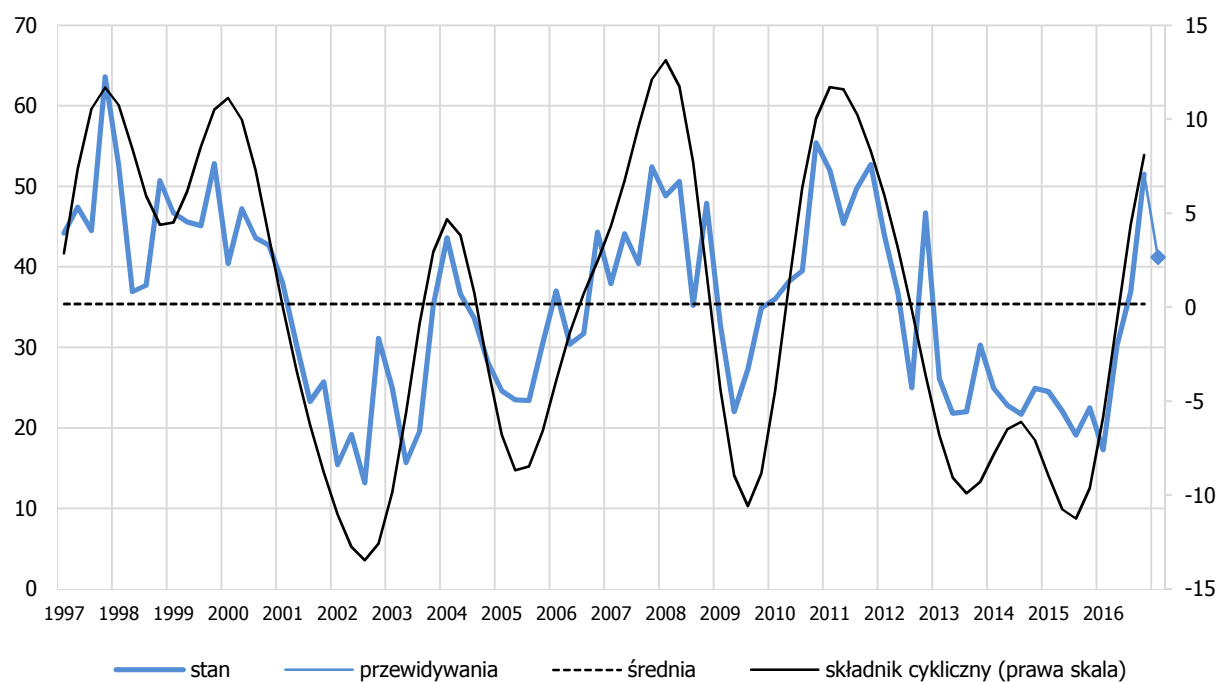
Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg wielkości zatrudnienia

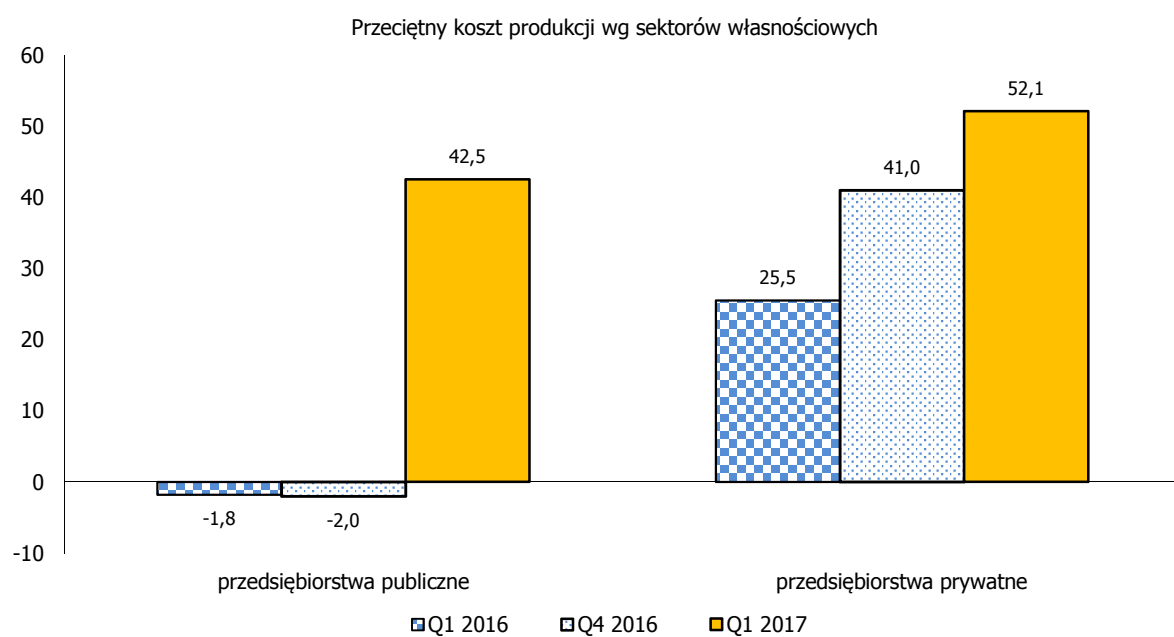
Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg głównych grup przemysłowych

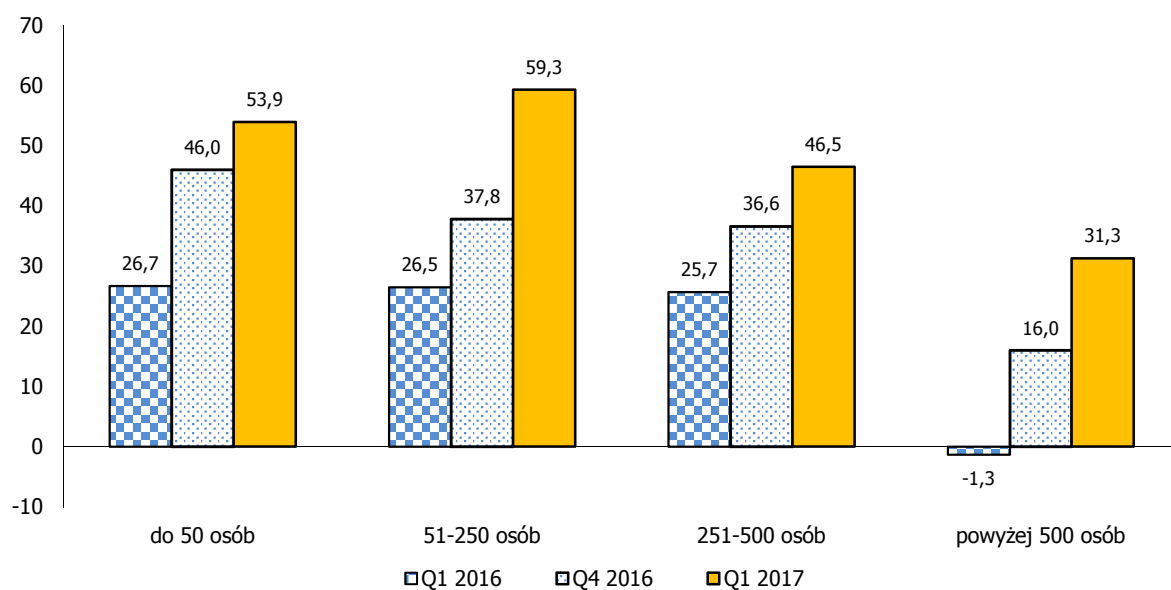
12. Przeciętny koszt produkcji

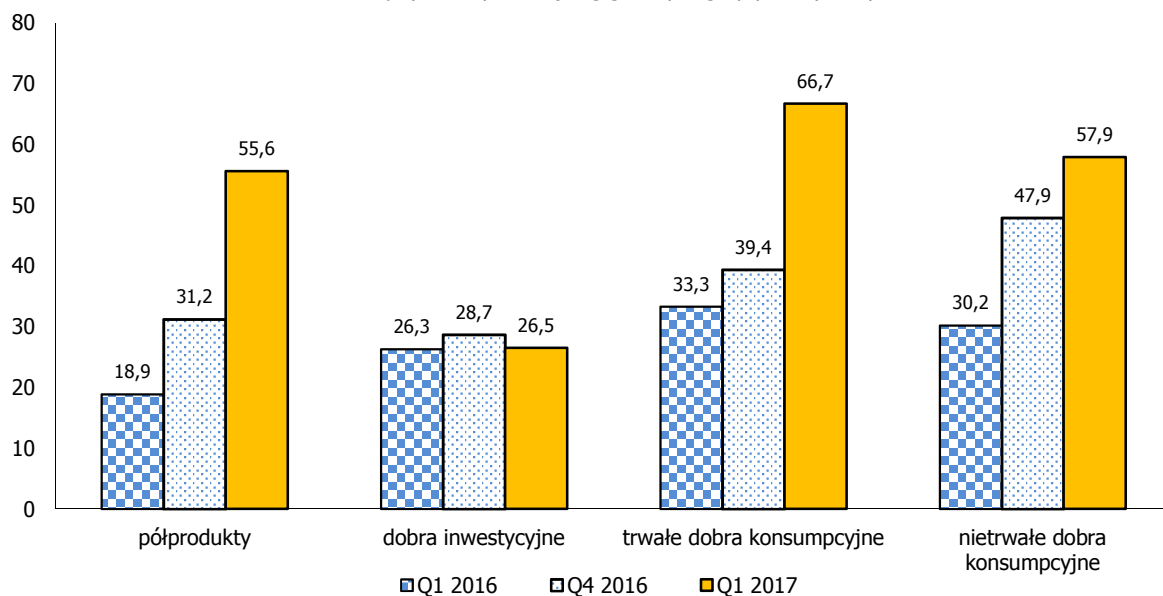
	Q1 2016	Q2 2016	Q3 2016	Q4 2016	Q1 2017	przewidywania
wzrost	31,9	29,1	38,1	42,5	55,9	45,4
brak zmiany	58,7	59,2	54,0	52,0	39,7	50,3
spadek	9,4	11,8	7,9	5,6	4,4	4,2
saldo (1.-3.)	22,5	17,3	30,2	36,9	51,5	41,2

Przeciętny koszt produkcji wg wielkości zatrudnienia

Przeciętny koszt produkcji wg głównych grup przemysłowych

III. SUMMARY

In February 2016 the industrial confidence indicator (ICI) increased again, by 4.4 points to -1.9 pts, and is now higher than a year earlier by 4.2 pts. The indicator calculated for private firms monthly grew by 4.4 pts to -2.4 pts. It is 4.8 pts up from the February 2016 figure. For public firms the indicator rose too, by 9.6 pts to +6.8 pts, the value higher by 3.7 pts than recorded in February 2016. ICI increased the greatest for the largest companies (employing more than 500 employees), producing capital goods, and operating in the Pomorskie Voivodeship.

The results of the February survey are promising. The indicator, as well as the majority of the balances, increased both on the monthly and yearly basis. The improvement is reported by public and private firms, and they are quite optimistic about their future business prospects. We should expect business situation in the manufacturing industry to better in the coming months as seasonal factors affecting the industry are going to be positive.